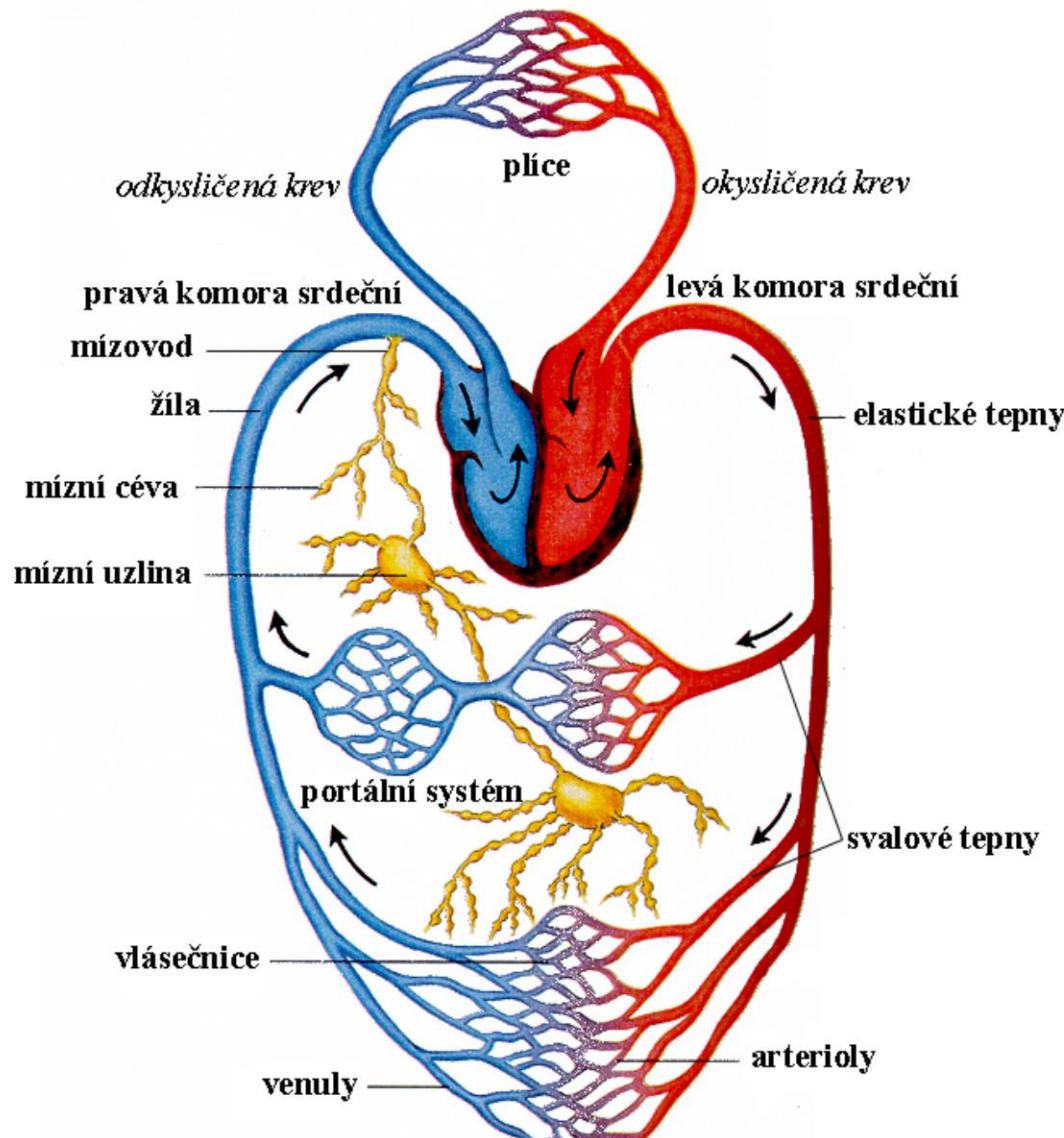

Oběhový systém
=

**srdce + tepny + žíly +
lymfa**

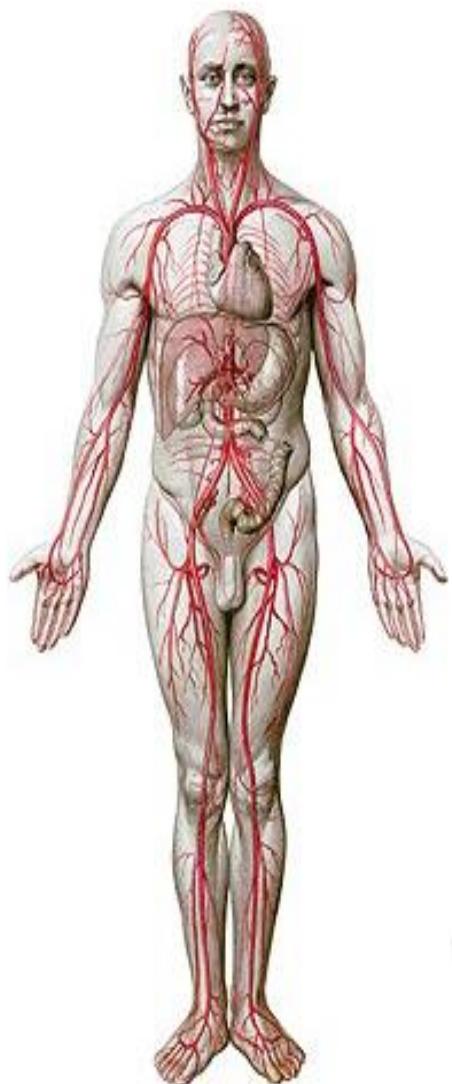
Malý (plicní) a velký (tělní) oběh

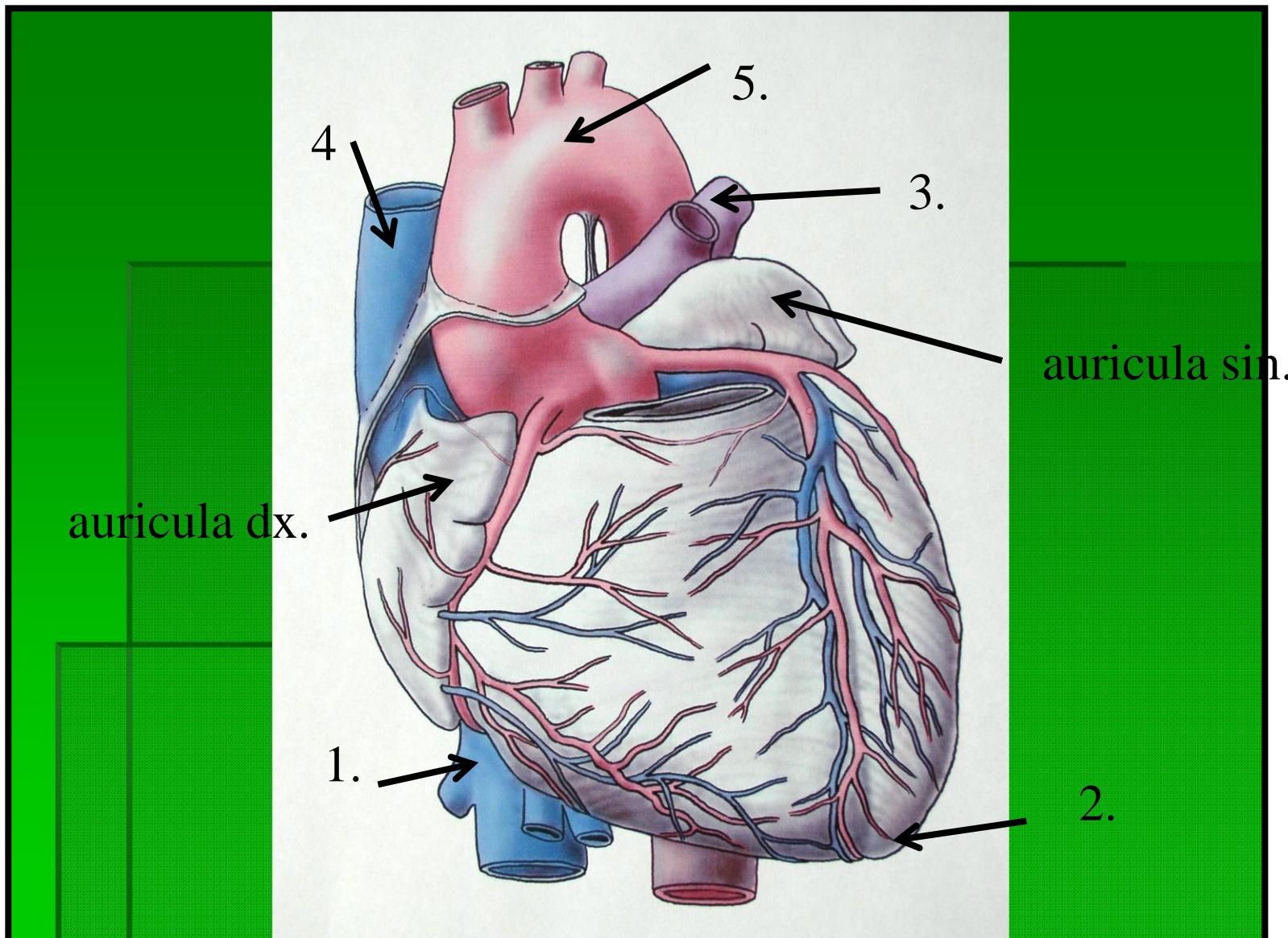
„velký“ krevní oběh

tepny - arteriae

žíly -venae

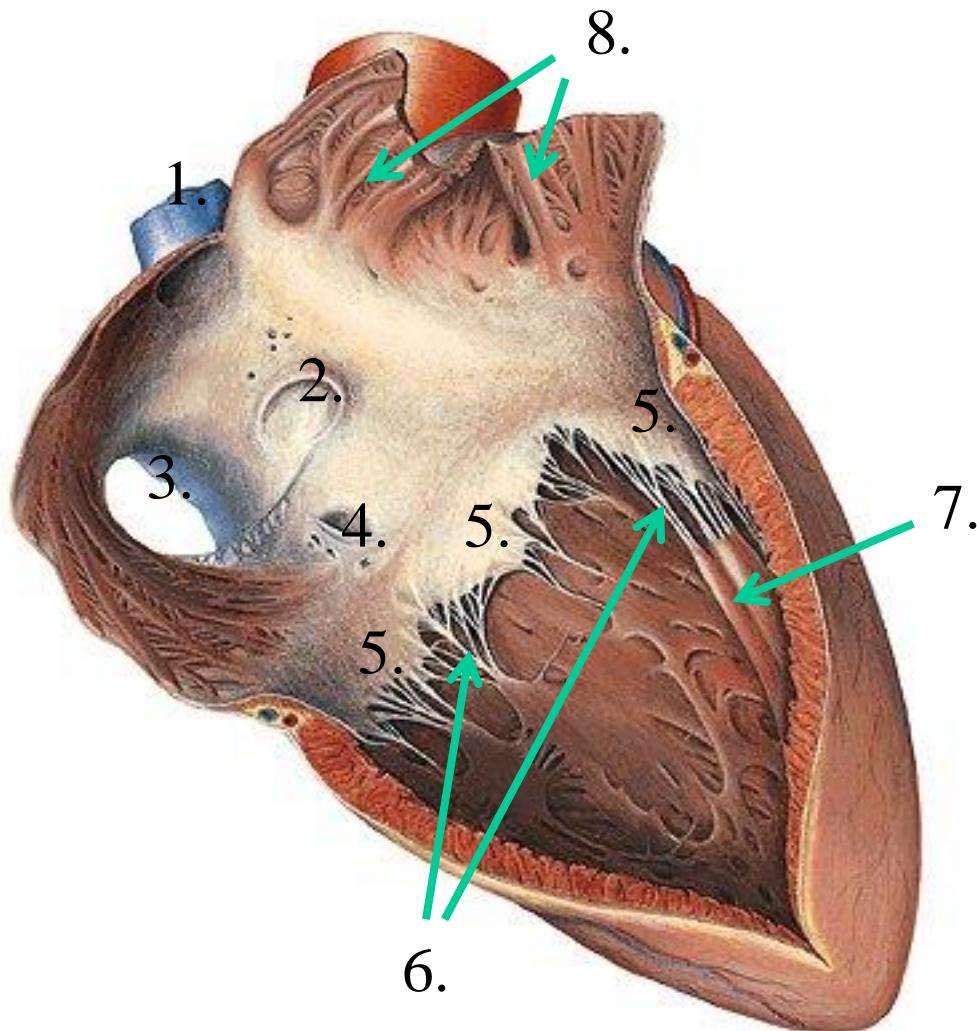

1. v.cava inferior
2. apex cordis
3. venae pulmonales
4. v.cava superior
5. arcus aortae

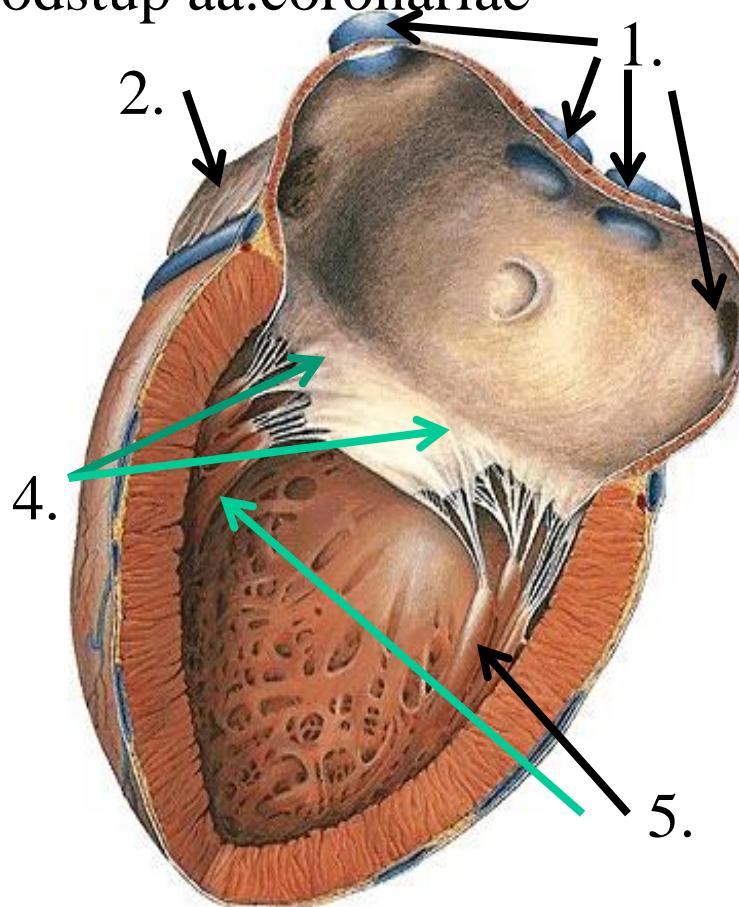
Atrium dextrum et ventriculus dexter – pars trabecularis

- 1.v.cava superior, 2.fossa ovalis, 3.v.cava inferior, 4.sinus coronarius
- 5.valva tricuspidalis, 6.chordae tendineae, 7.m.papillaris anterior
- 8.auricula dextra

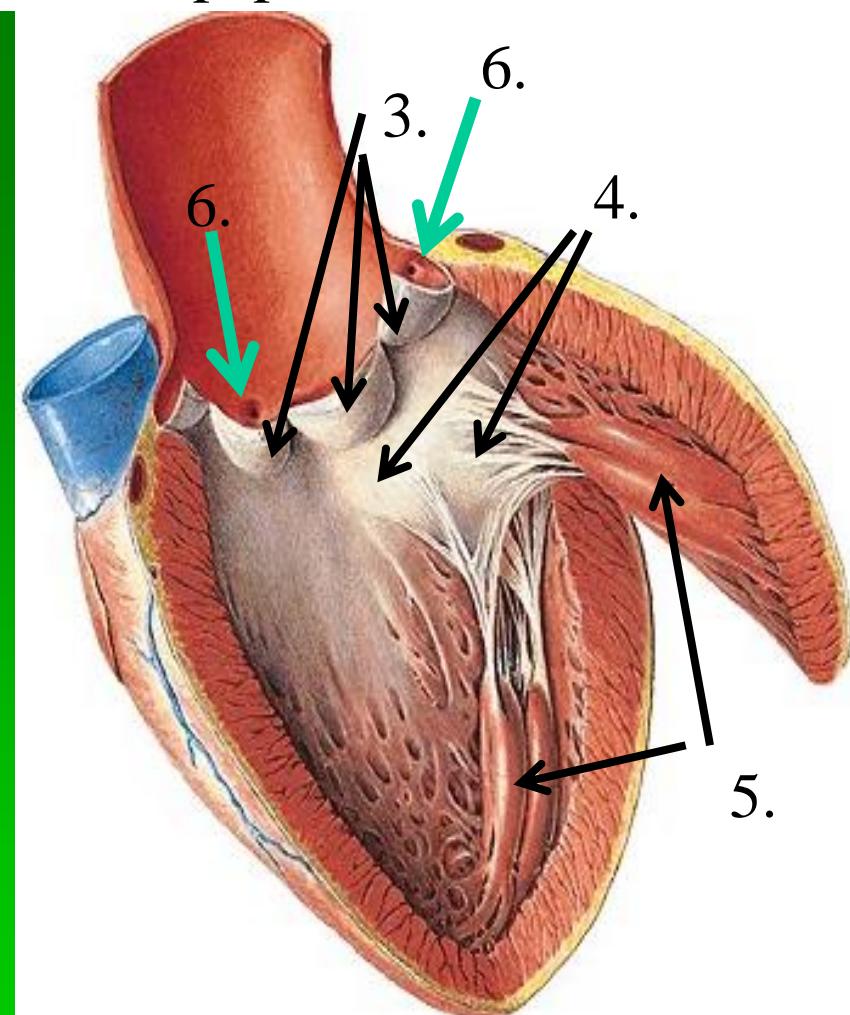
Atrium sinistrum et ventriculus sinister - vtoková část

- 1.vv.pulmonales, 2.auricula sin.
- 4.valva bicuspidalis(mitralis)
- 6. odstup aa.coronariae

Aorta et ventriculus sinister - výtoková část

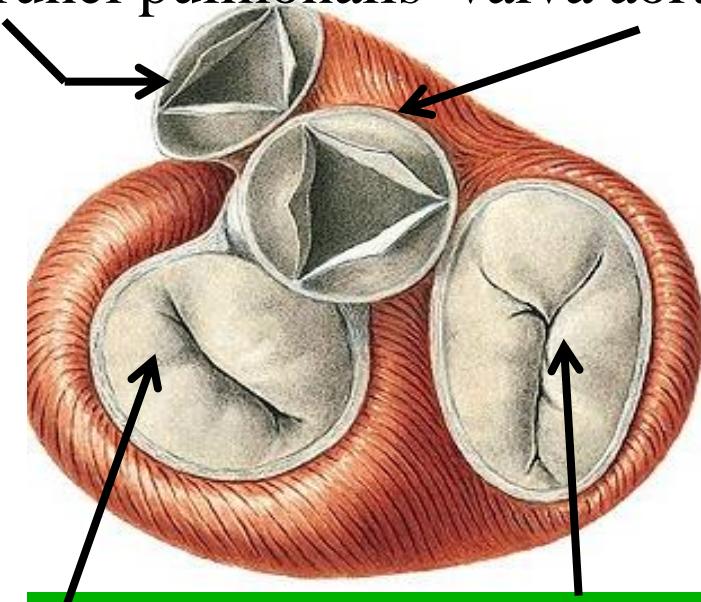
- 3.valvulae semilunares aortae
- 5. mm.papillares

SRDEČNÍ SKELET

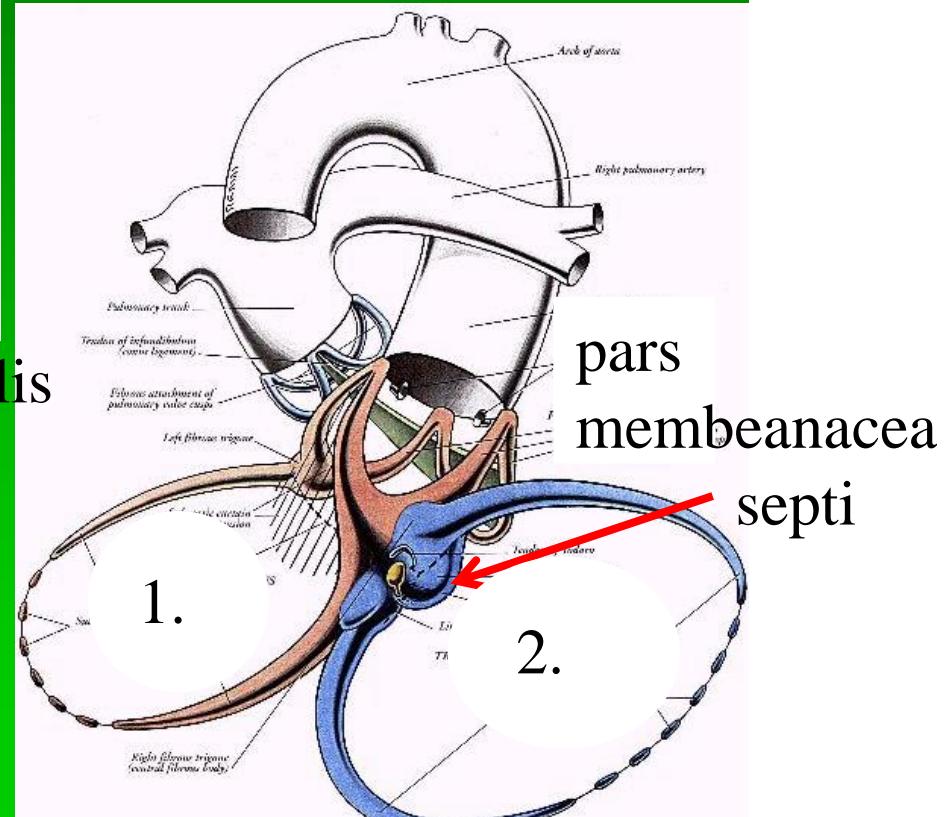
Poloměsíčité chlopně

Valva trunci pulmonalis valva aortae

Valva bicuspidalis   valva tricuspidalis
                                seu mitralis
Cípaté chlopně

1. anulis fibrosus sinister
2. anulus fibrosus dexter

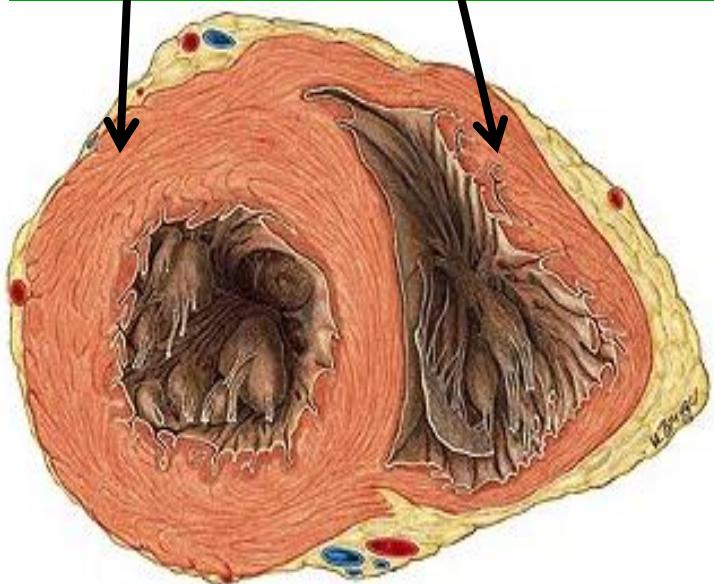
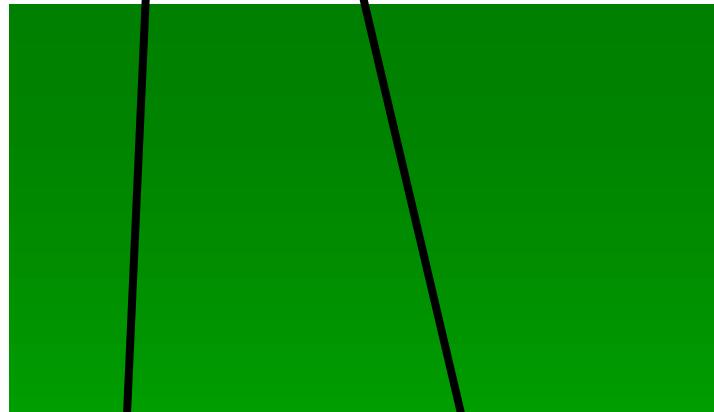
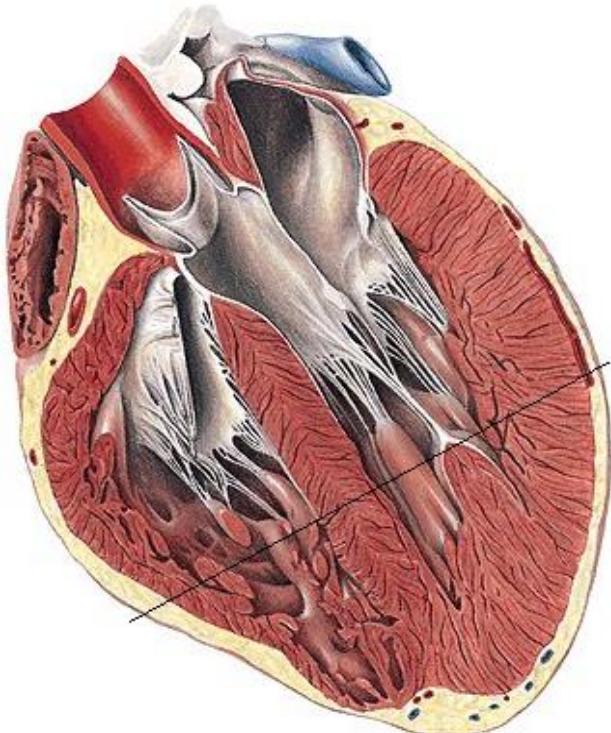

Endokard - výstelka srdečních dutin

Myokard – srdeční svalovina

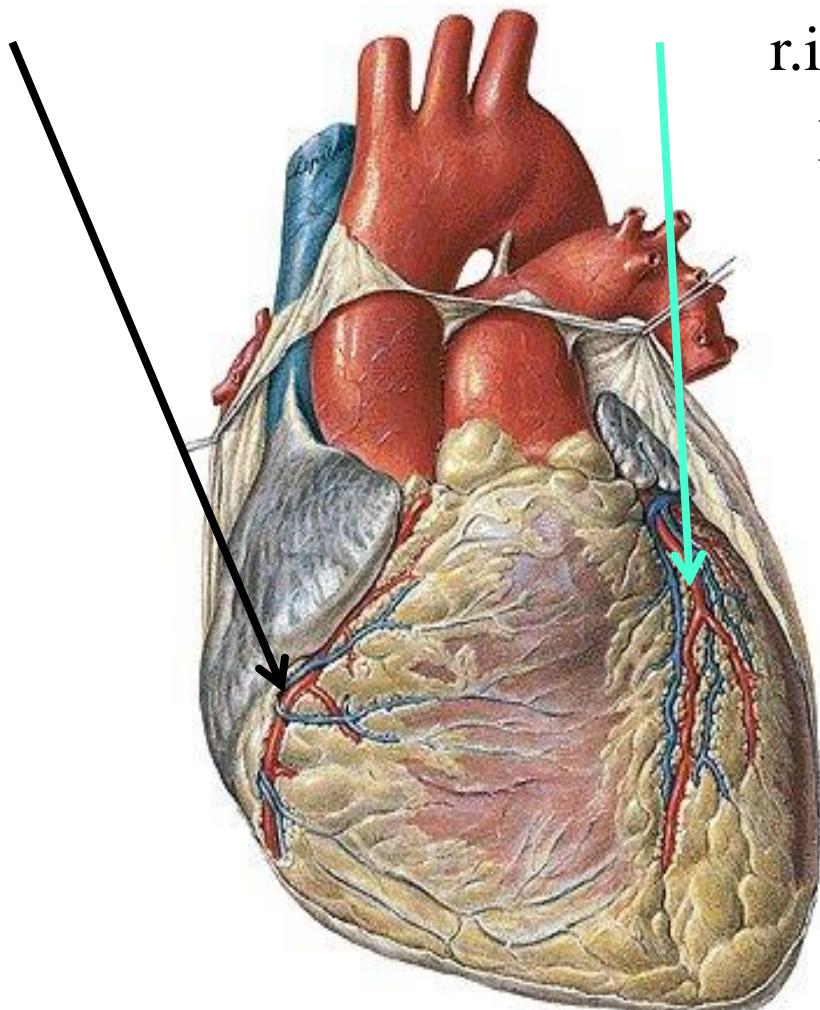
Perikard – viscerální list = epikard
parietální list

Myokard levé a pravé komory

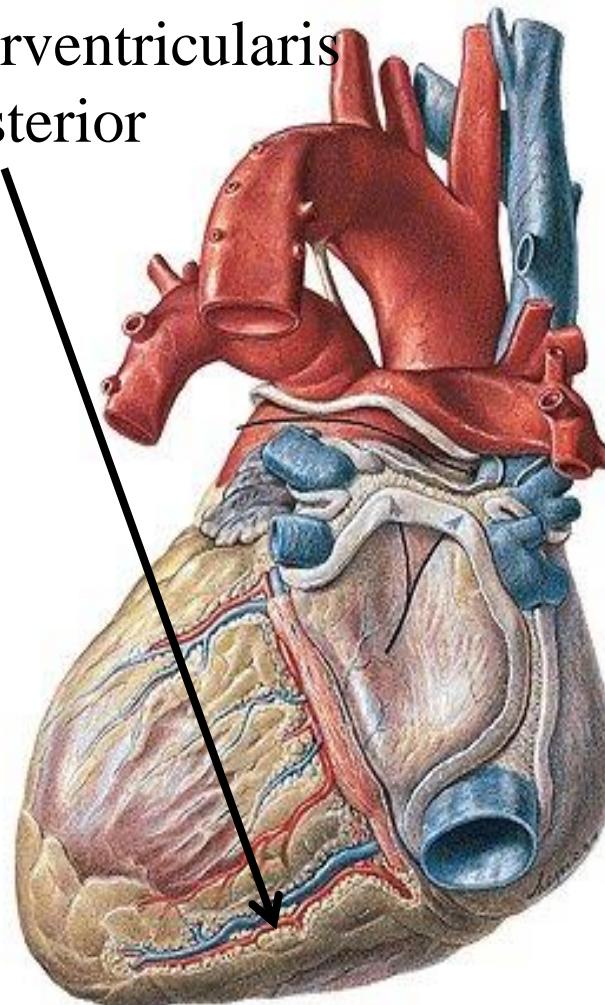
arteriae et venae coronariae

a.coronaria dextra

ramus interventricularis anterior

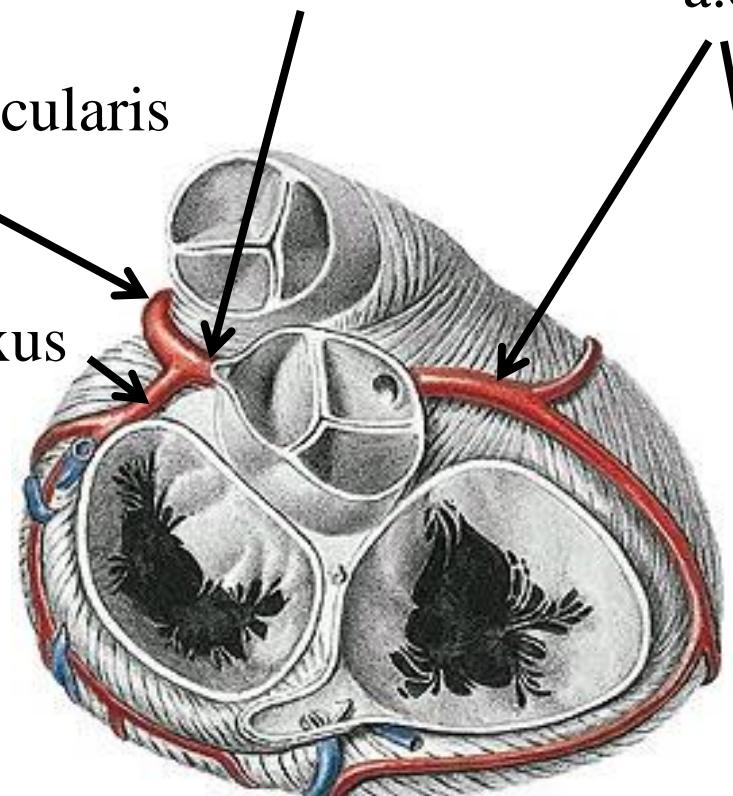
r.interventricularis
posterior

a.coronaria cordis sinistra:

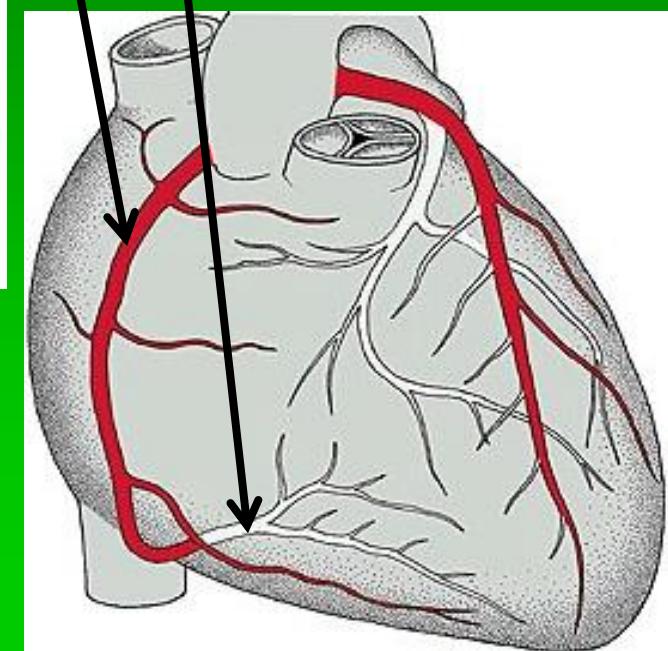
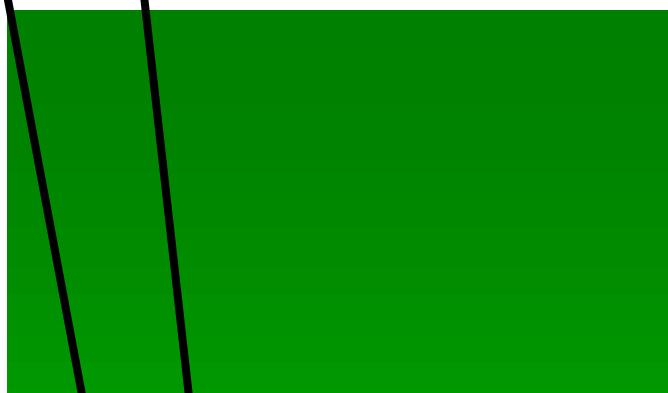
r.interventricularis
anterior

r.circumflexus

a.coronaria cordis dextra

r.interventricularis posterior

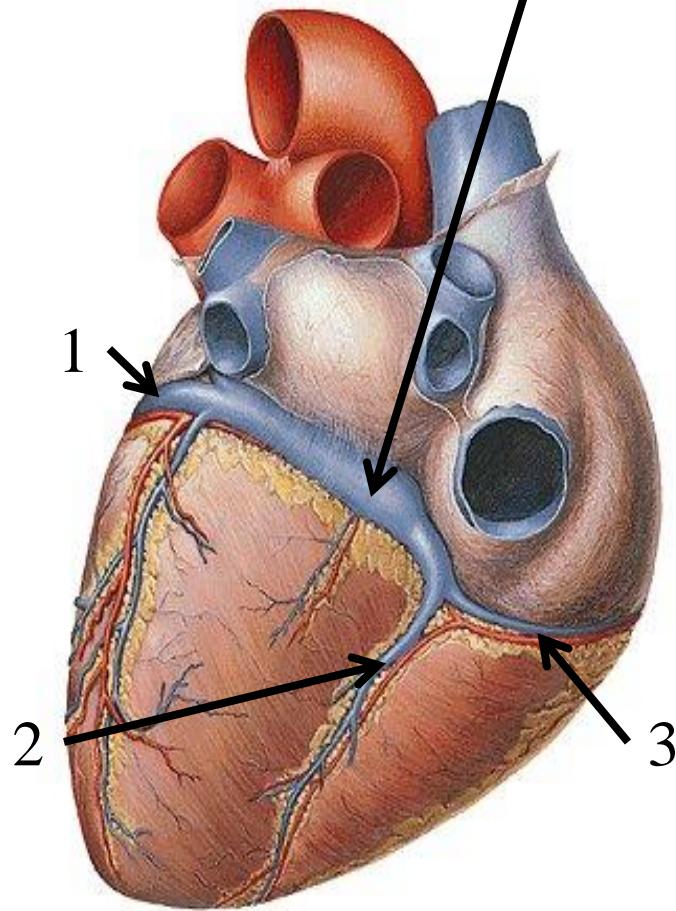
Pohled na zadní stranu srdce

1 - v. cordis magna

2 - v. cordis media

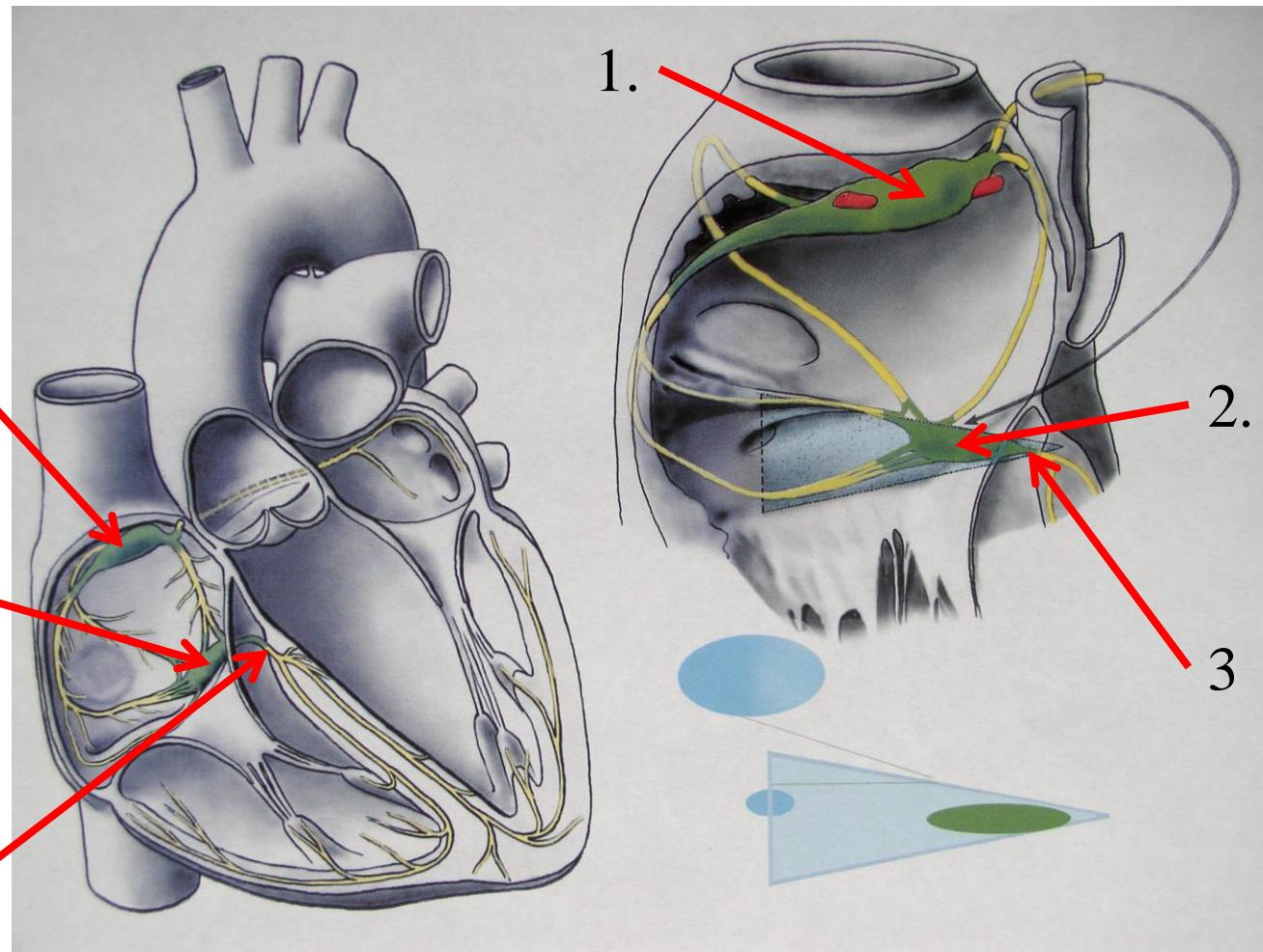
3 - v. cordis parva

sinus coronarius → atrium dextrum

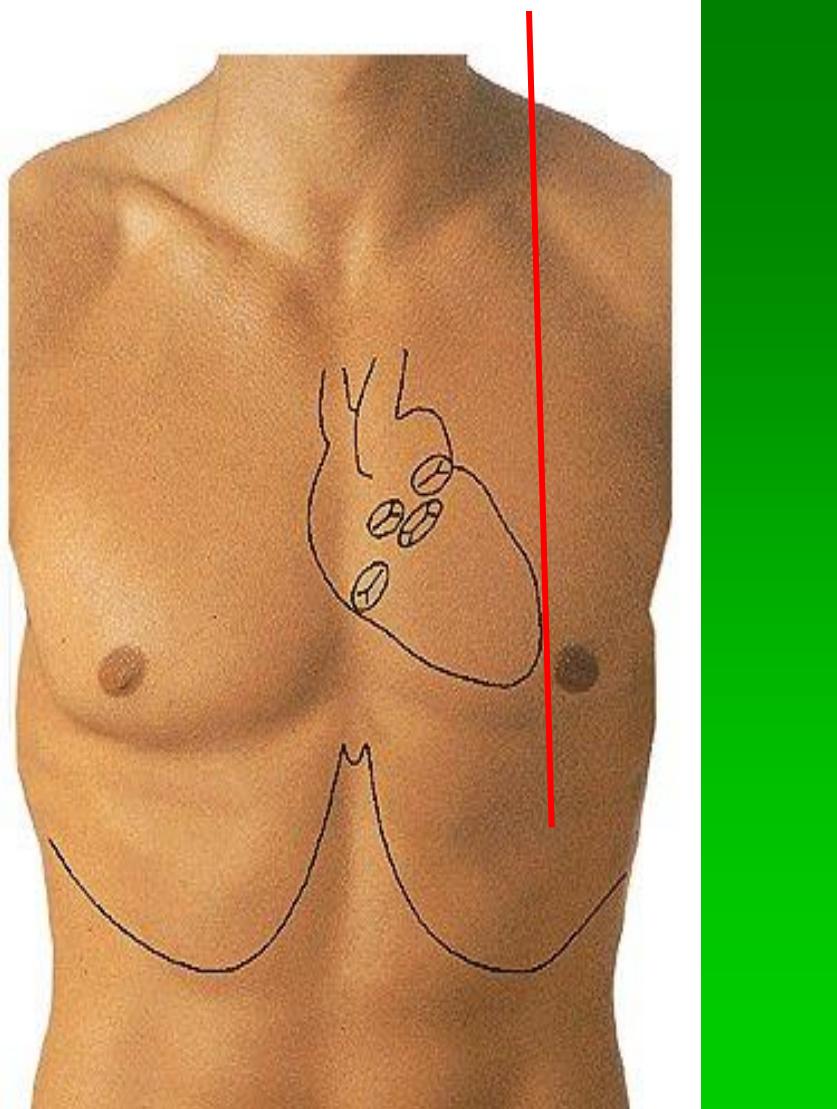
Převodní systém srdeční

1.SA uzel, 2. AV uzel, 3.Hisův svazek

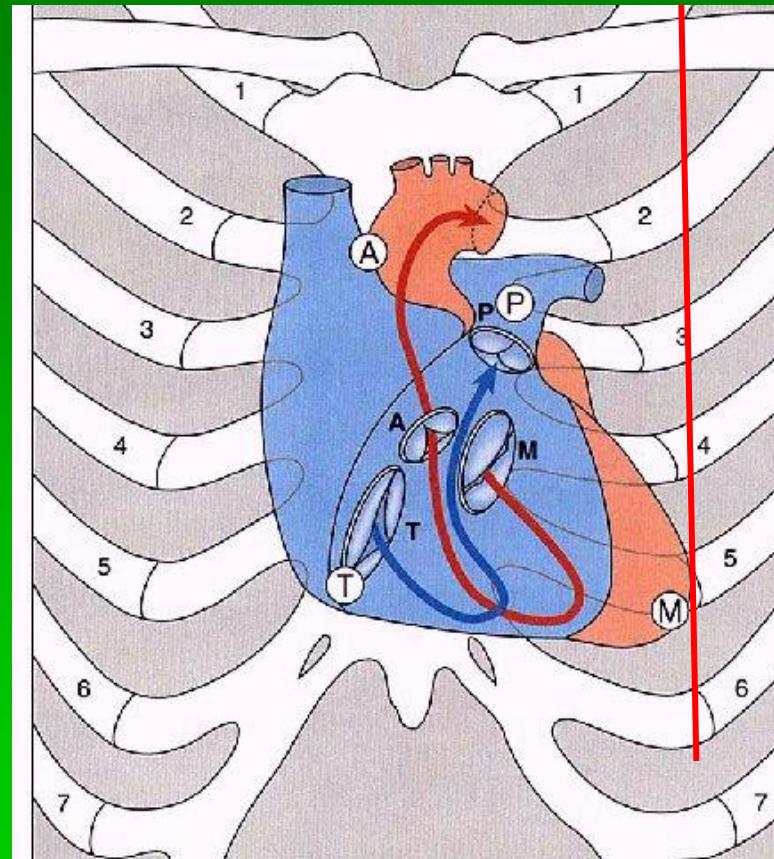
Projekce srdce : A - 2. mezižebří 1 cm vpravo od sterna
P - 2. mezižebří 2 cm vlevo od sterna
T - 5. mezižebří vpravo u sterna
M - 5. mezižebří – levá medioklavikulární čára

Srdeční osa
Zhora zprava
doleva dolů a dopředu

Srdeční chlopně-černá písmena: T=valva tricuspidalis, A=valva aortae
M=valva bicuspidalis(mitralis), P=valva trunci pulmonalis

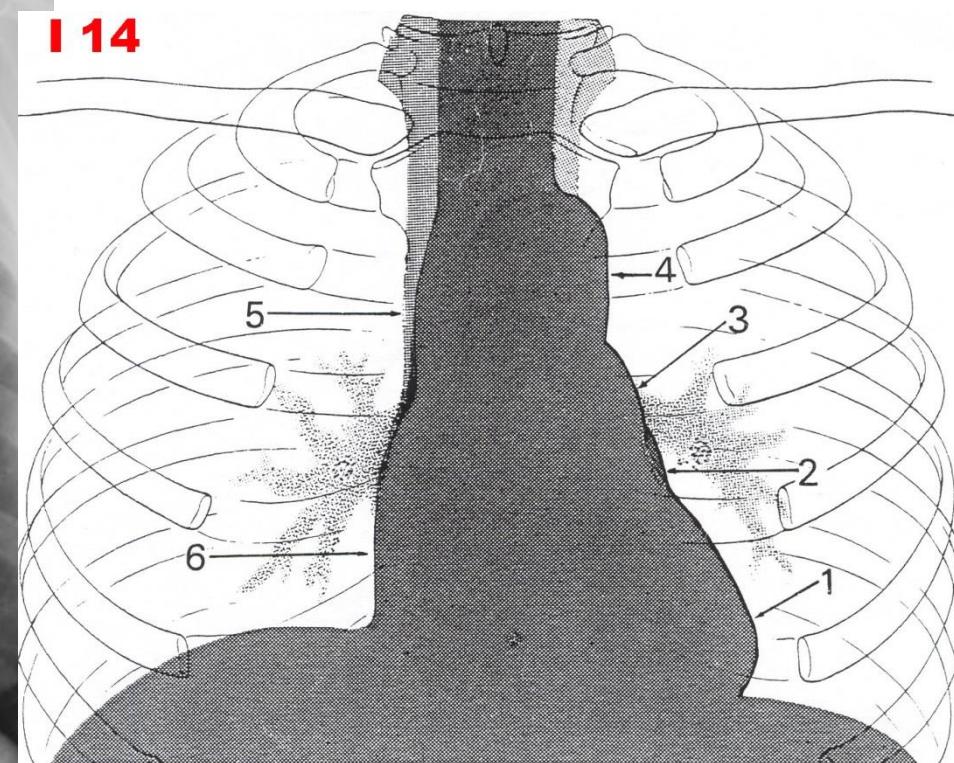
Písmena v kroužcích – auskultační body jednotlivých chlopní

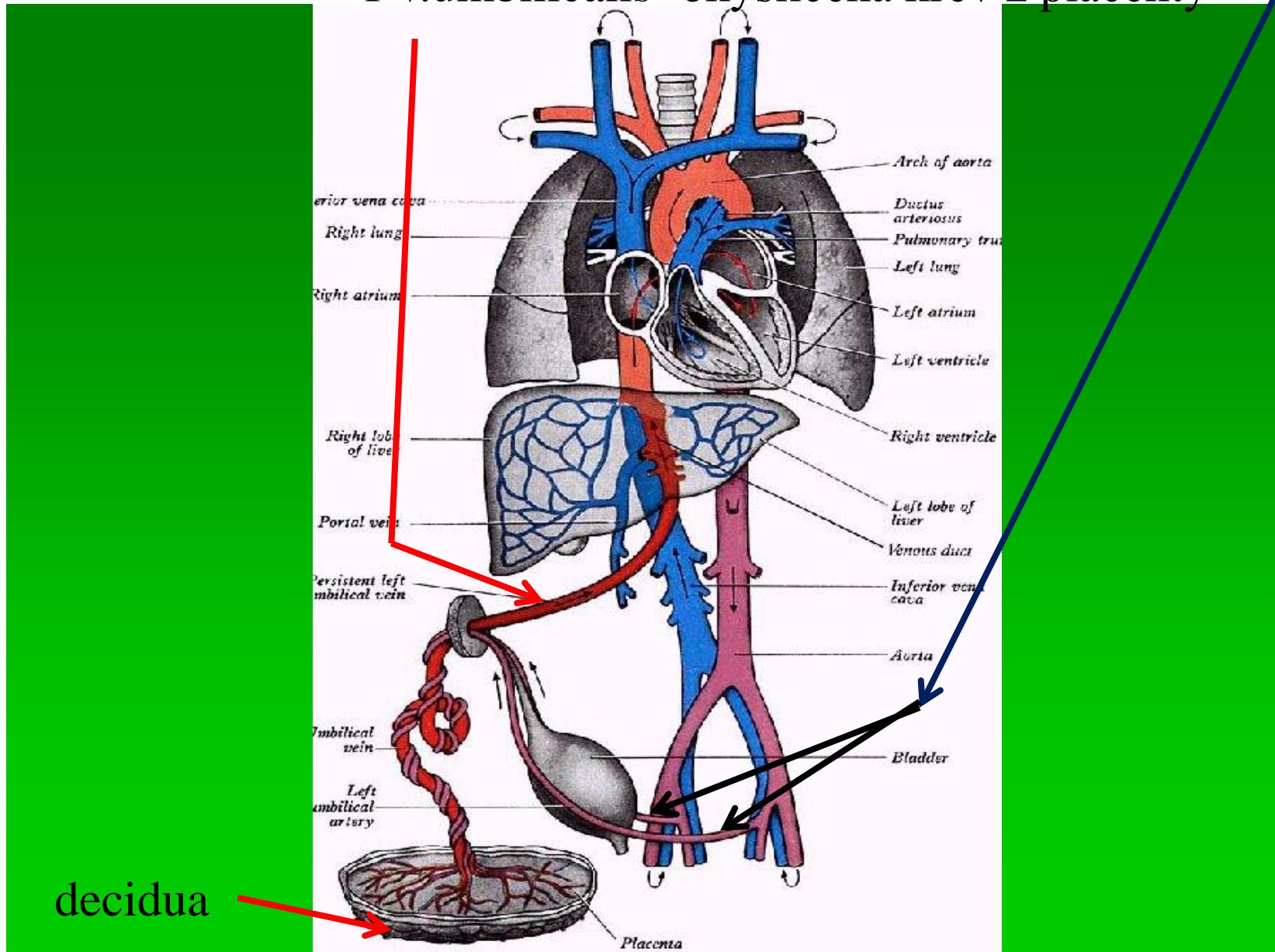
RTG srdce , plíce

1. ventriculus sin.
2. auricula sin.
3. truncus pulmonalis
4. aorta
5. v.cava sup.
6. atrium dextrum

Fetální krevní oběh – 2 aa.umbilicales - odkysličená krev do placenty 1 v.umbilicalis- okysličená krev z placenty

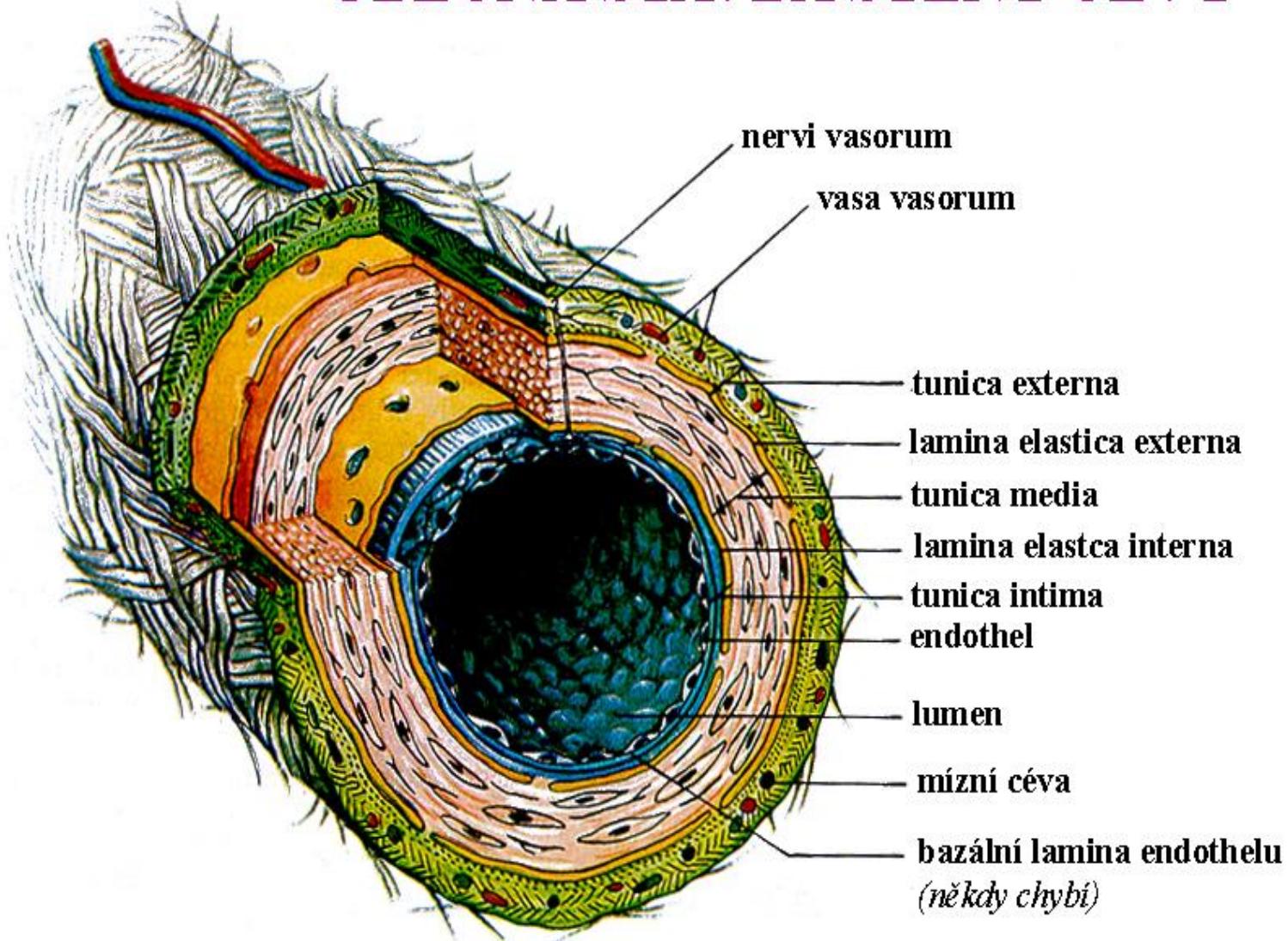

CÉVY

Arterie, žíly, lymfa

- tunica intima
- *subendothe-*
lová vrstva
vaziva
- membrana elastica interna
- tunica media
- membrana elastica externa
- tunica externa
dříve
tunica adventitia

OBECNÁ STAVBA STĚNY CÉVY

- tepny /arteriae/ - *aer + térein*

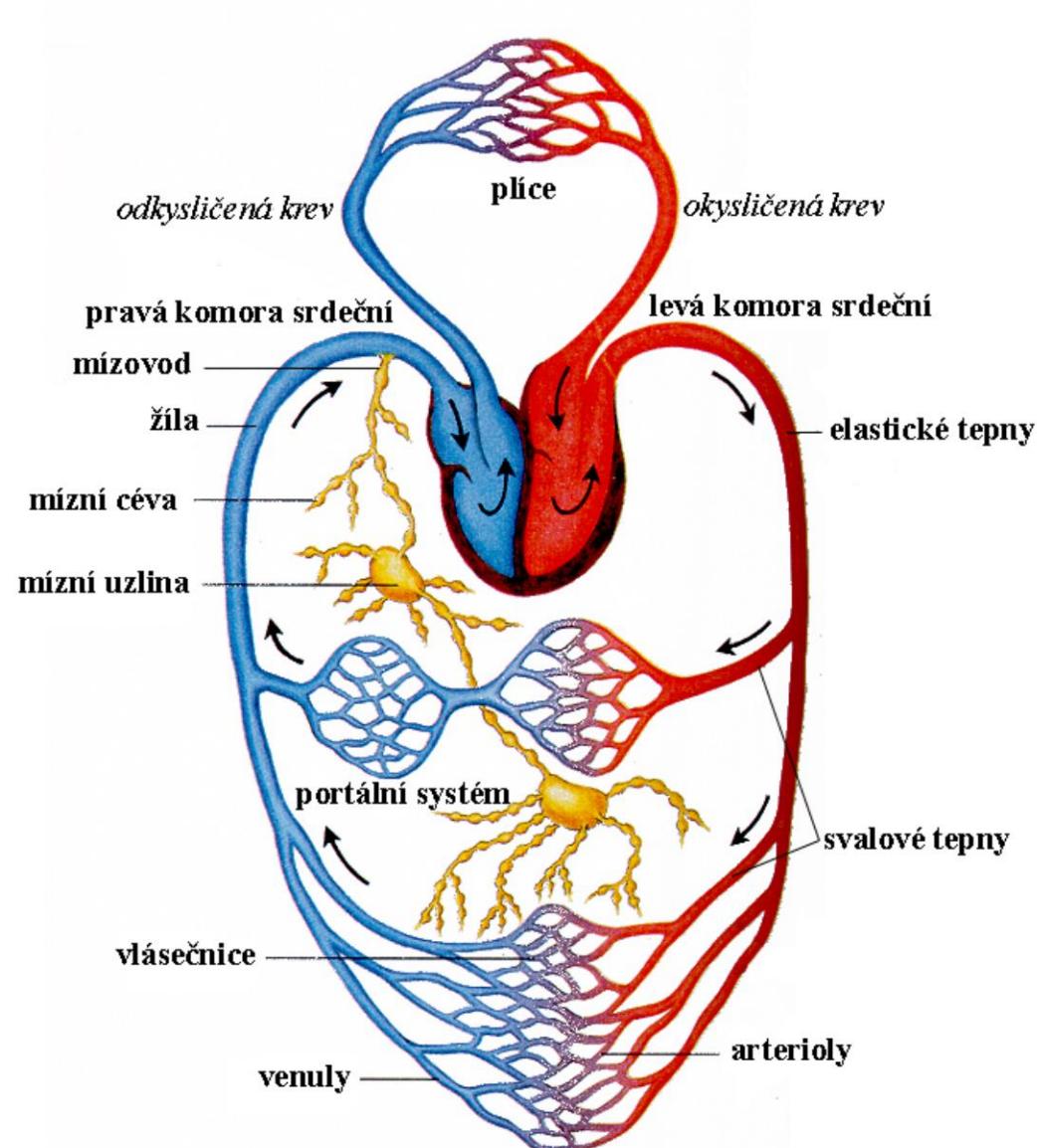
– svalové x elastické

– tepénky /arteriolas/

- vlásečnice /vasa capillaria/ - průměr 7 µm

- žíly /venae/ - svaloviny mizivě málo,
chlopné
  - žilky /venulae/ - kapacitní řečiště (70% krve)
- mízní cévy /vasa lymphatica/
mízní vlásečnice /vasa lymphocapillaria/ .-
začínají slepě
chlopné (růženec)

Velký a malý krevní oběh

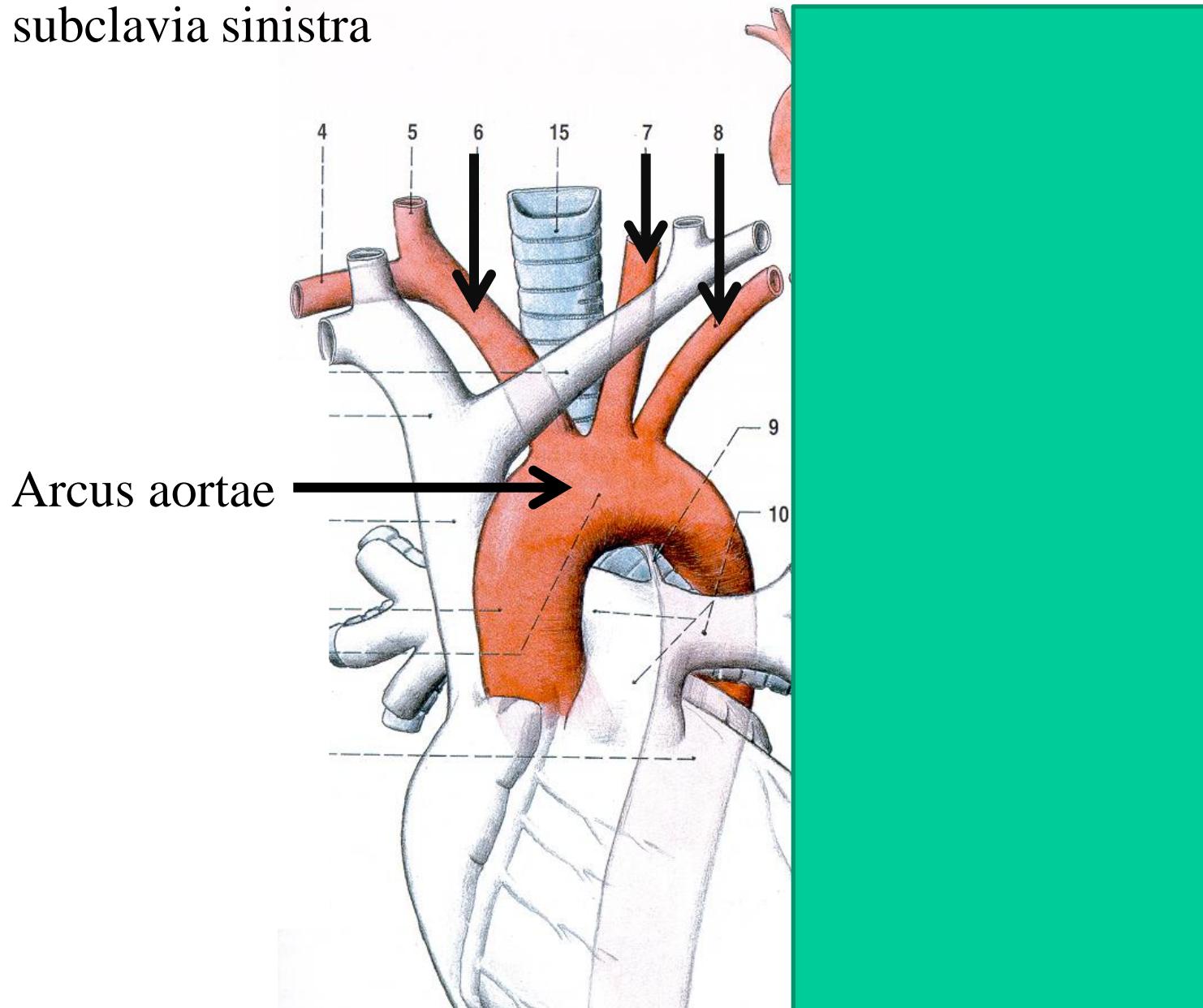

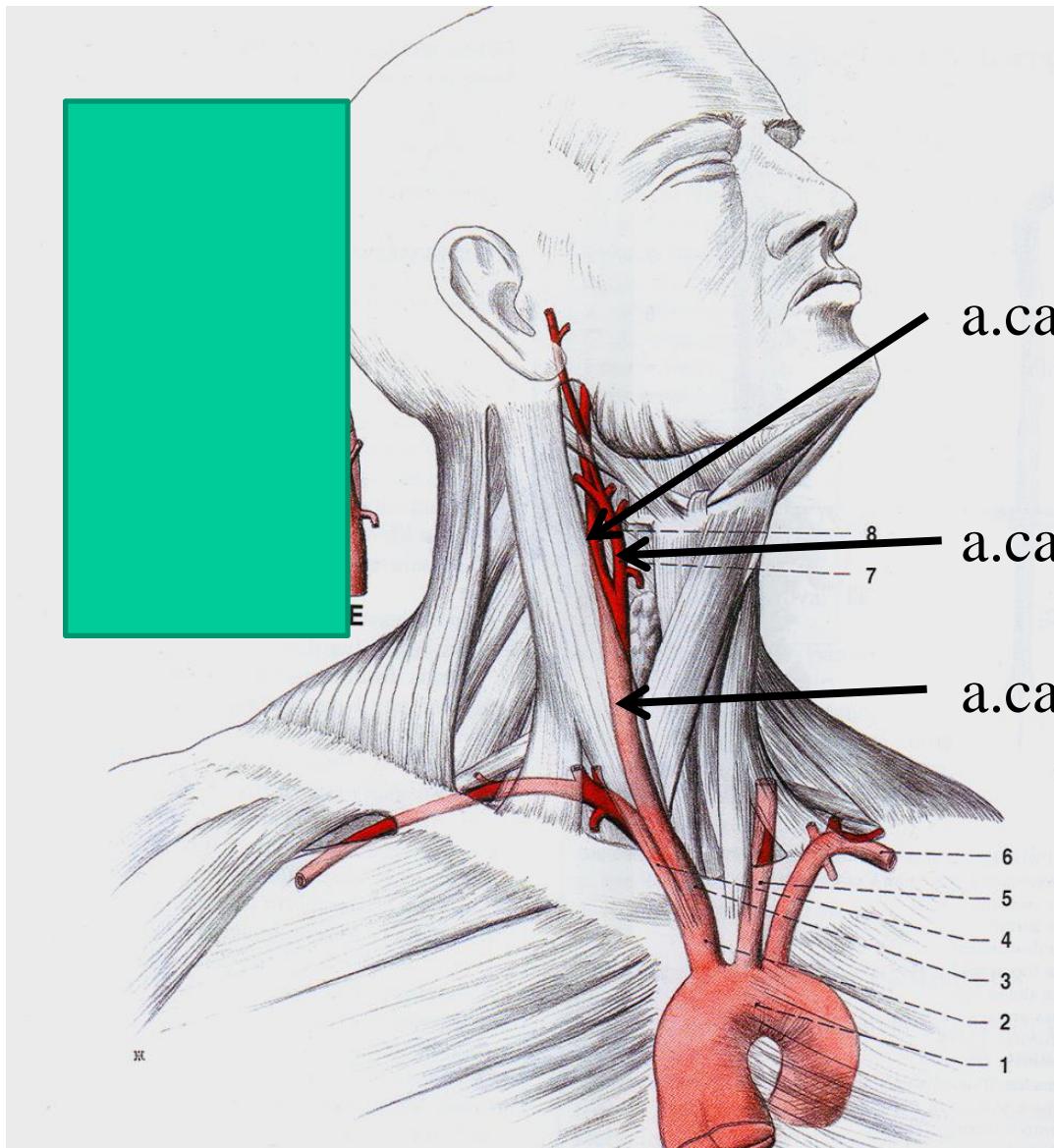
Odstup tepenných kmenů z arcus aortae

6-truncus brachiocephalicus

7-a. carotis communis sinistra

8-a. subclavia sinistra

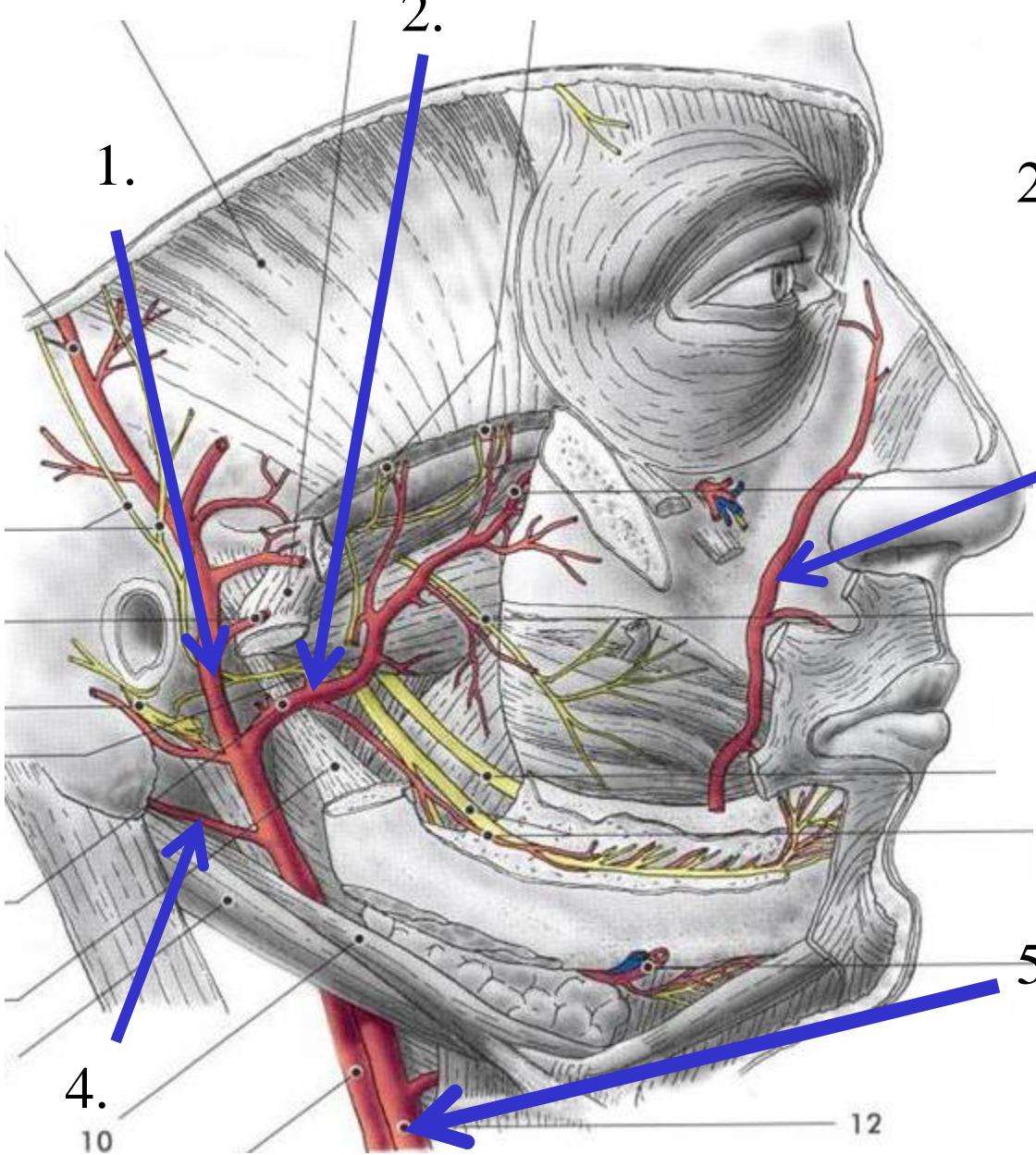

a.carotis interna (0 větve)

a.carotis externa (odstup větví)

a.carotis communis (0 větve)

1. a.temporalis superficialis

2. a.maxillaris (čelisti, patro, nos.dutina, žvýk.svaly)

3. a. facialis

4. a. occipitalis

5. a. carotis externa

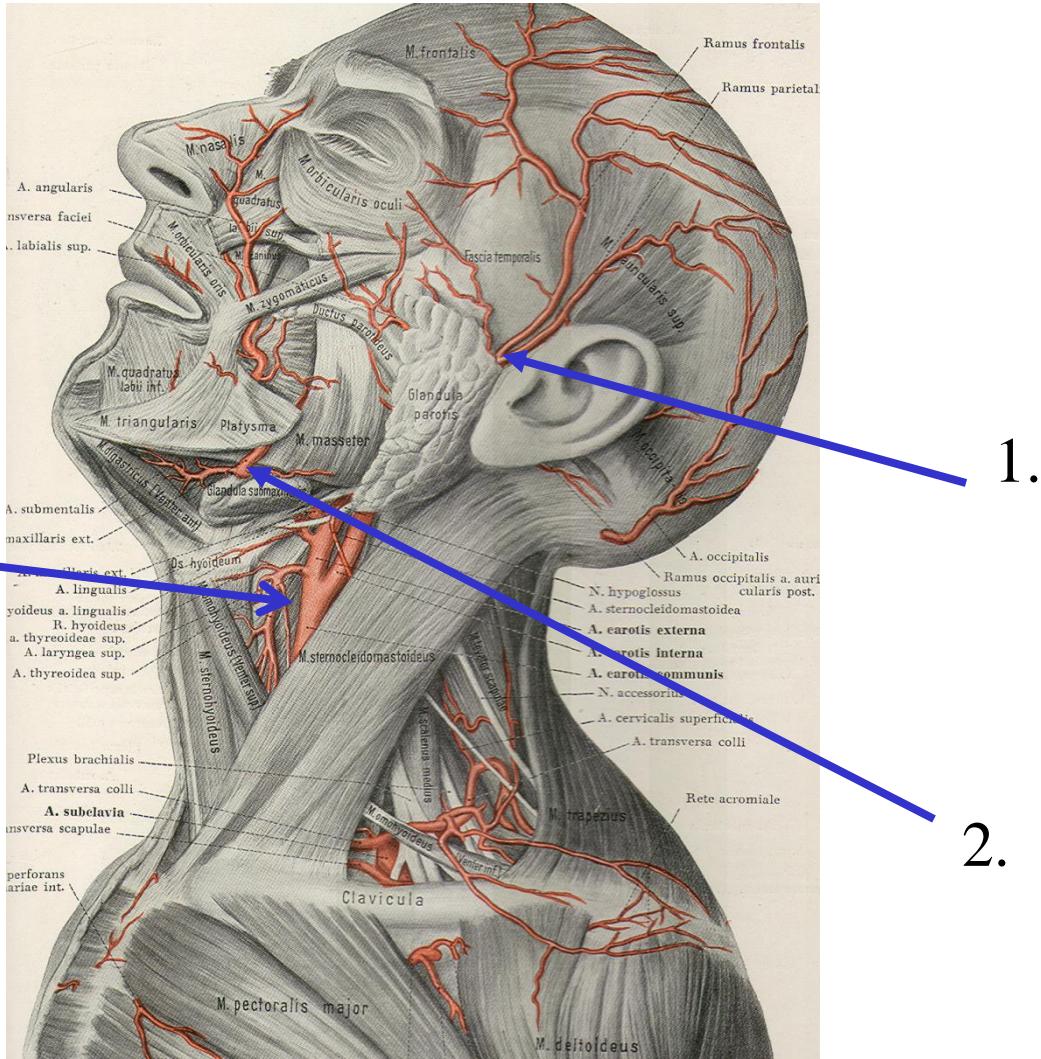
4.

10

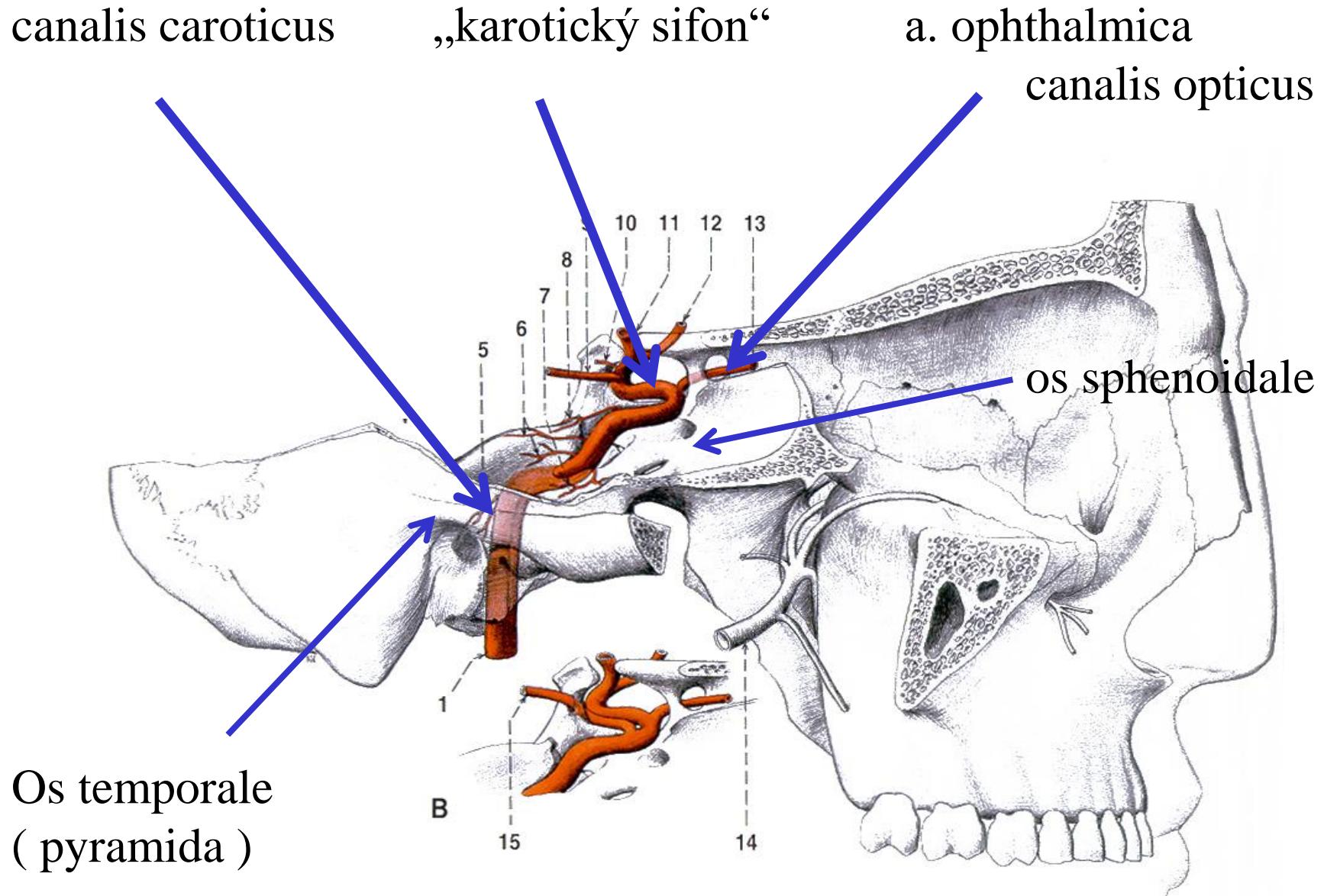
12

Místa, kde stavíme krvácení – 1. a.temporalis superficialis
2. a. facialis

trigonum caroticum

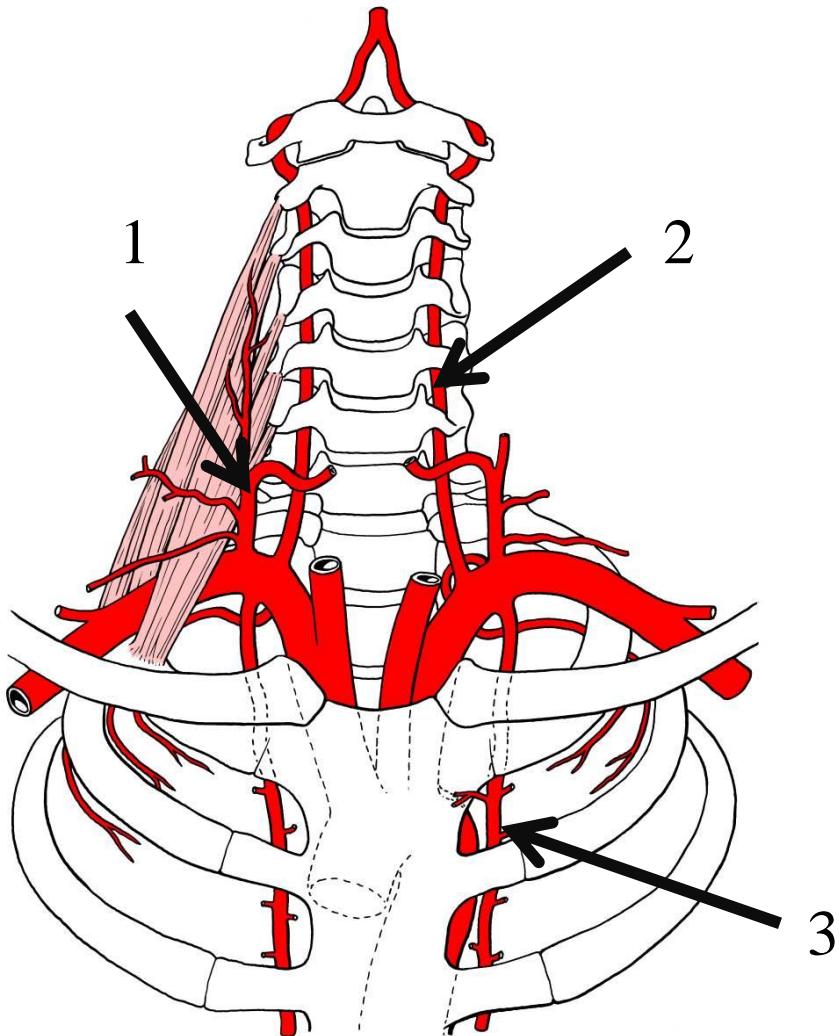

A. CAROTIS INTERNA - hlavně zásobení mozku

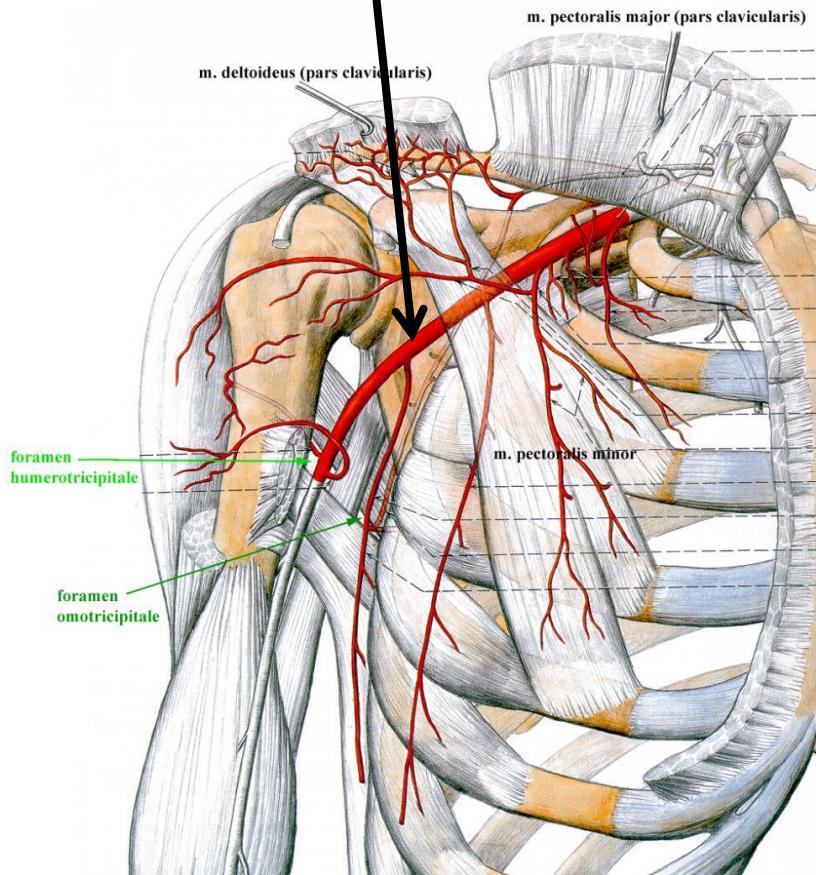
A. SUBCLAVIA

1. truncus thyreocervicalis
- 2.a.vertebralis 3.a.thoracica interna

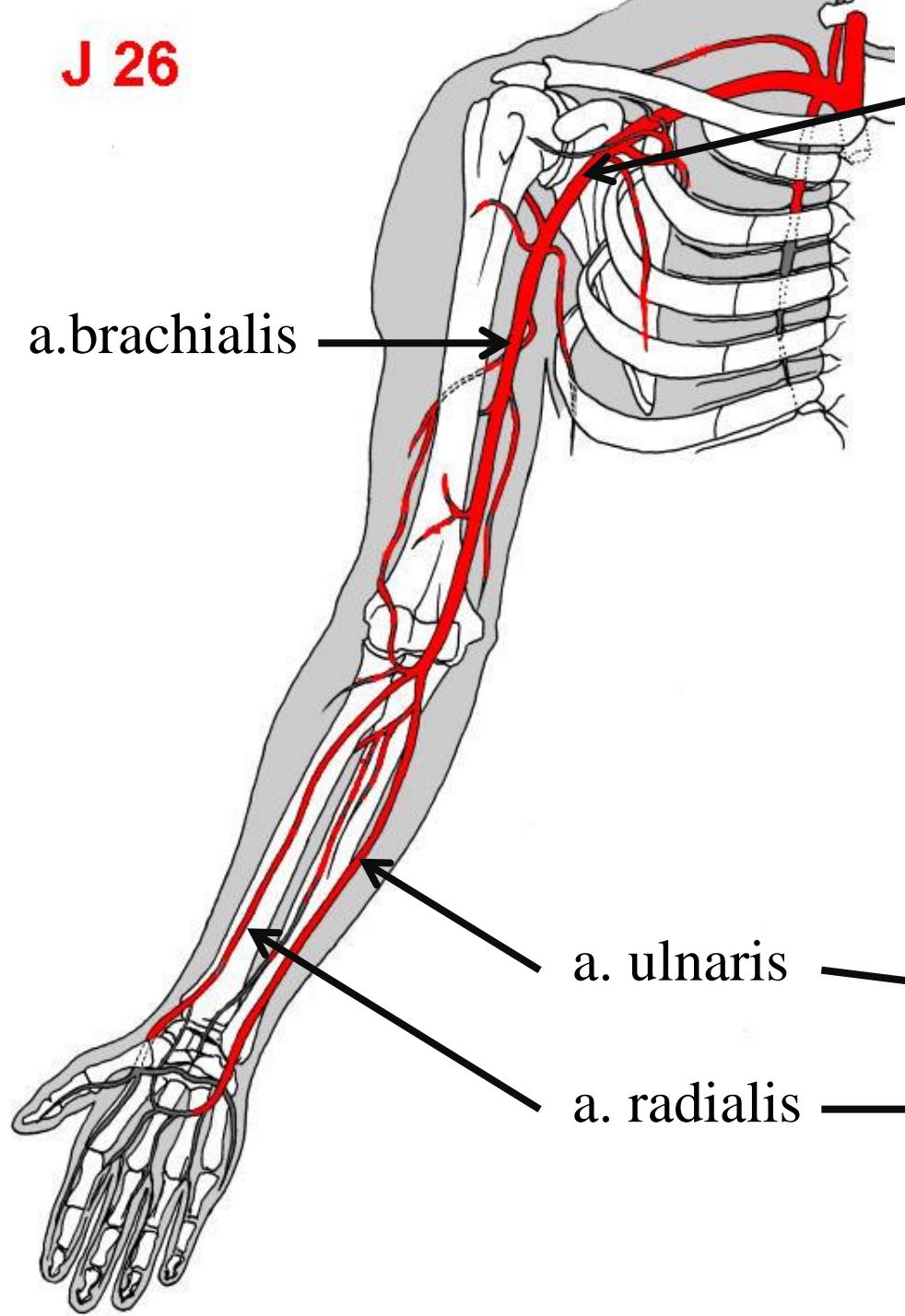

A. AXILLARIS

VĚTVE PODPAŽNÍ TEPNY

J 26

a.axillaris

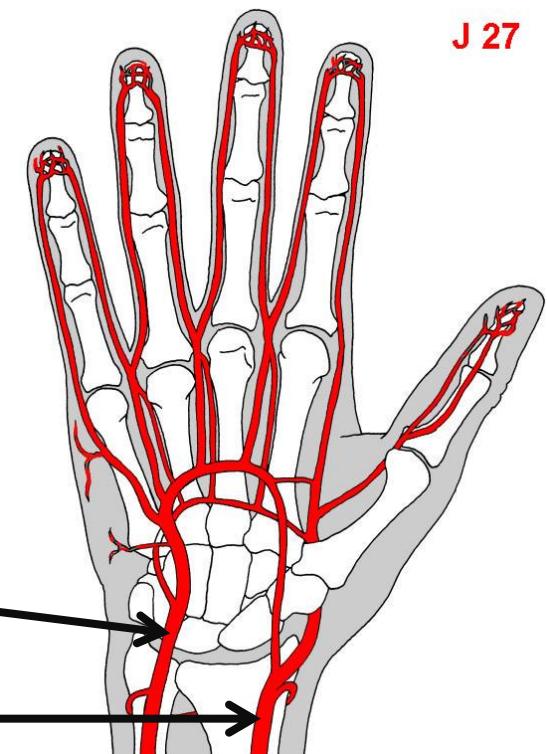
a.brachialis

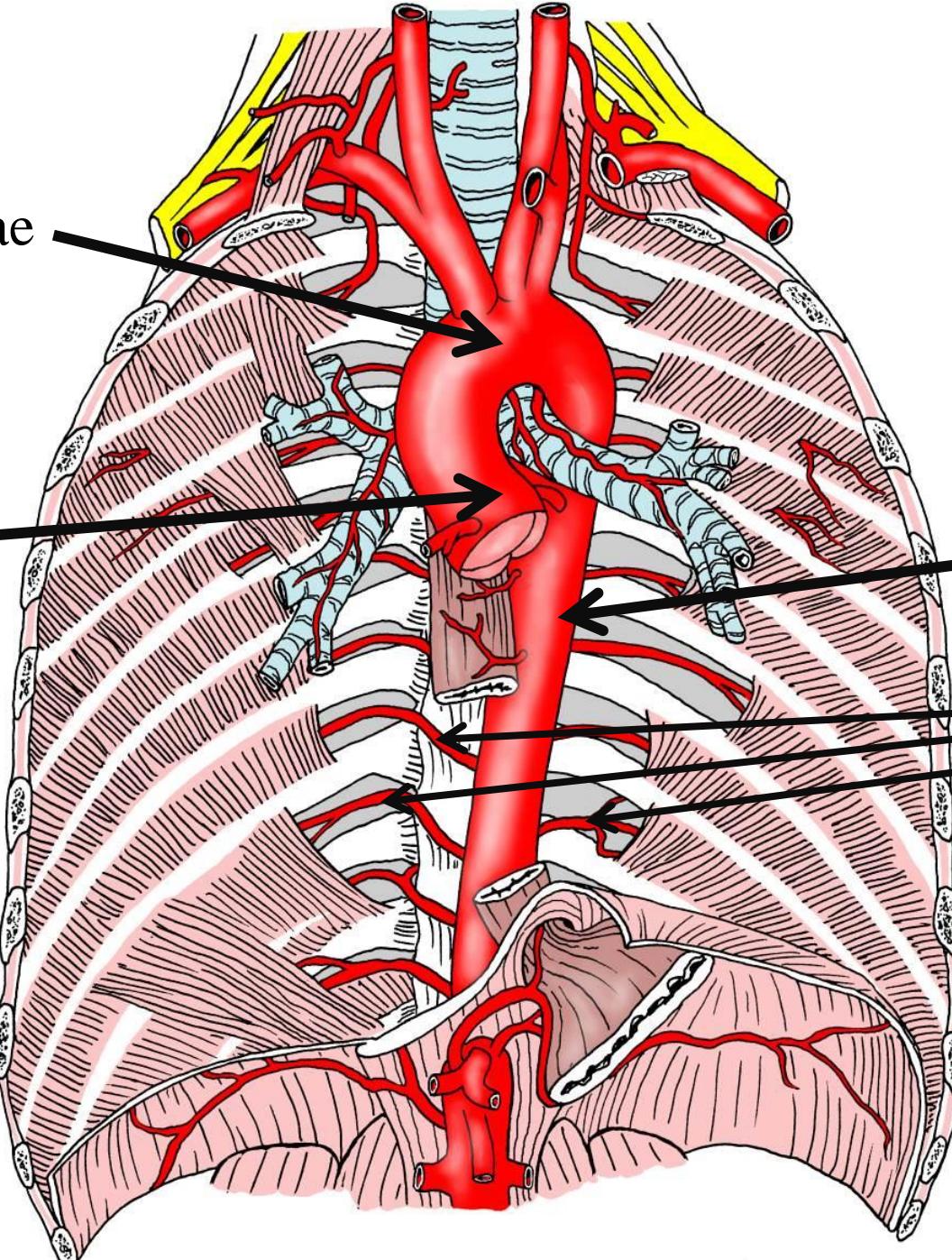
a. ulnaris

a. radialis

2 dlaňové oblouky

J 27

arcus aortae

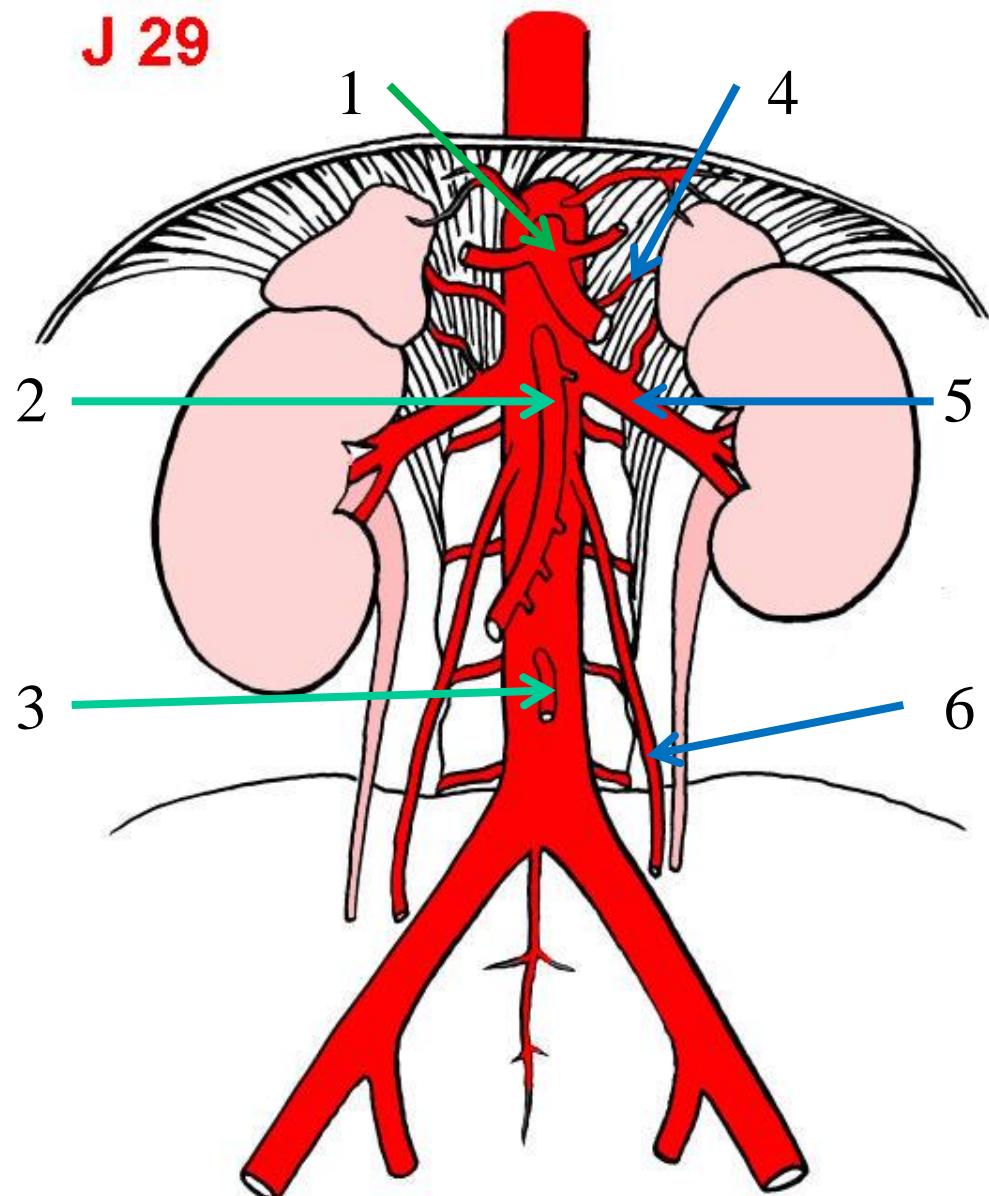
aorta
ascendens
odstup aa.
coronariae

aorta thoracica
arteriae
intercostales

aa.phrenicae
superiores

AORTA ABDOMINALIS

J 29

Větve parietální

a. phrenica inf.

aa. lumbales (4x)

Větve viscerální nepárové

1 - truncus coeliacus

2 - a. mesenterica sup.

3 - a. mesenterica inf.

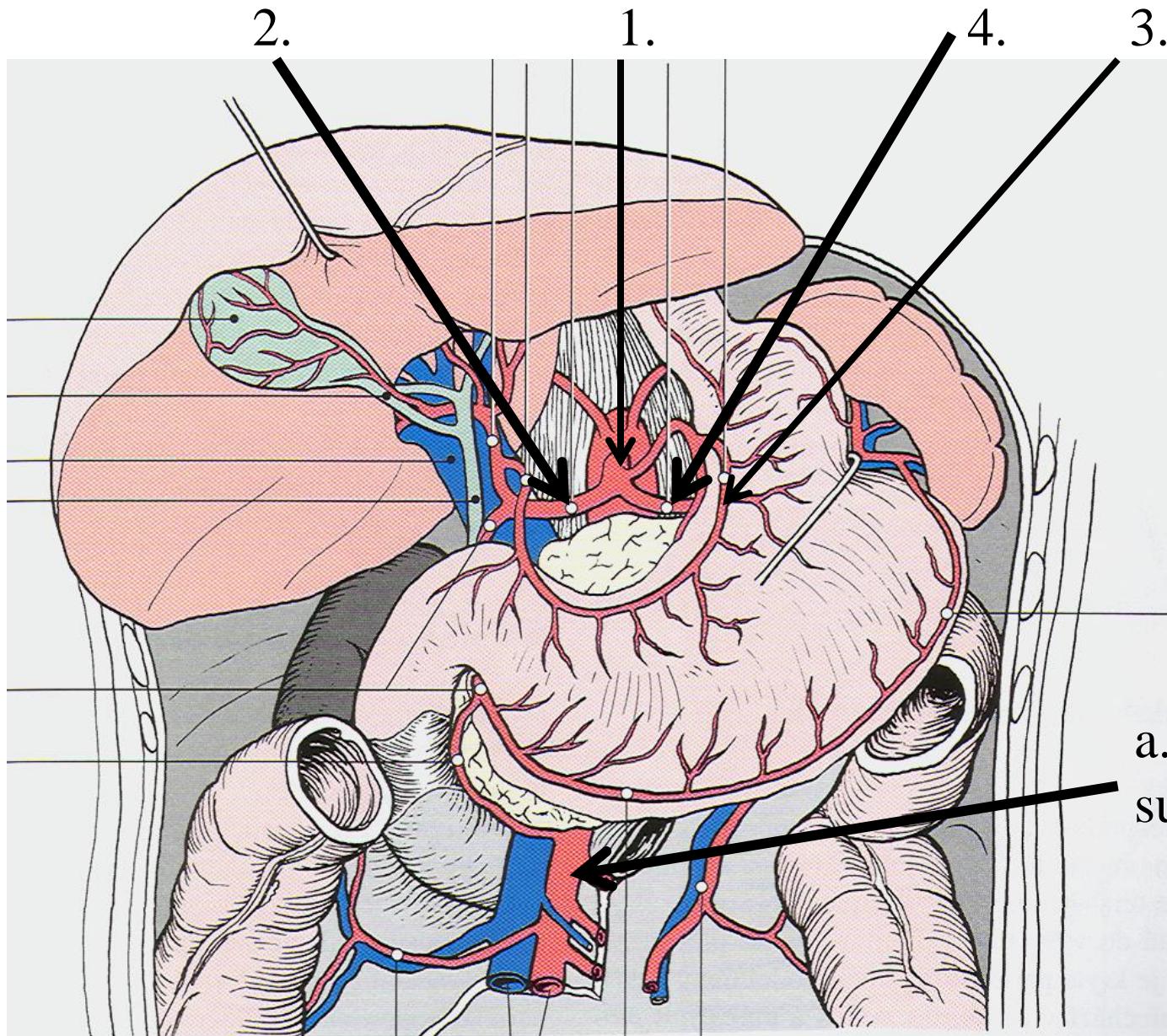
Větve viscerální párové

4 - a. suprarenalis media

5 - a. renalis

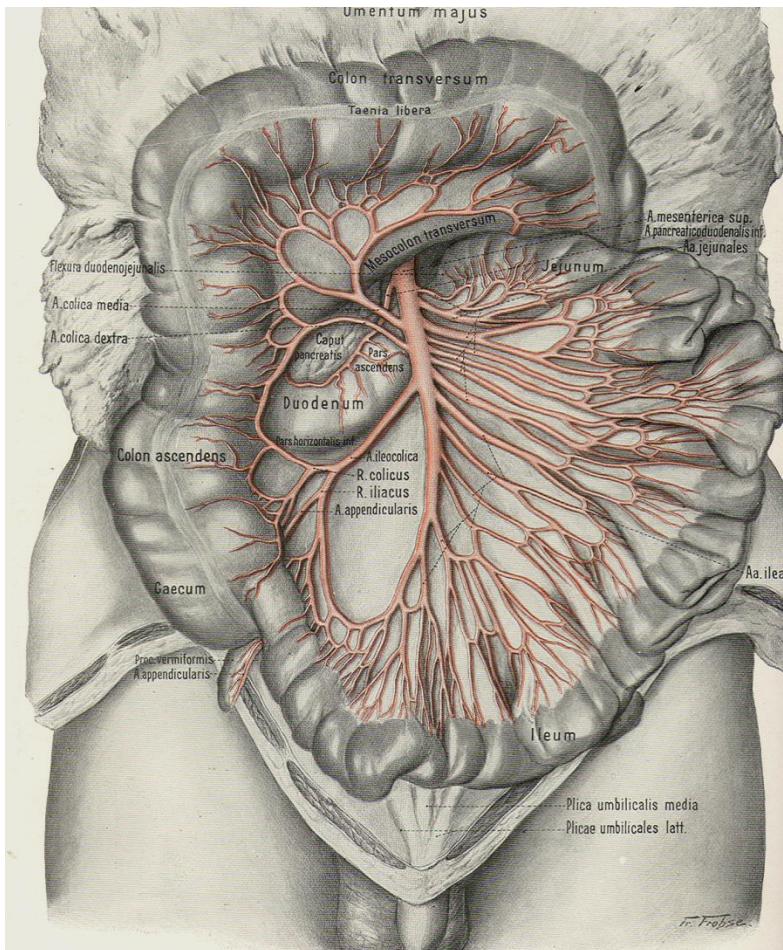
6 - a. testicularis/ovarica

1. truncus coeliacus : 2 - a.hepatica communis, 3 - a.gastica sinistra
4 - a. lienalis=splenica

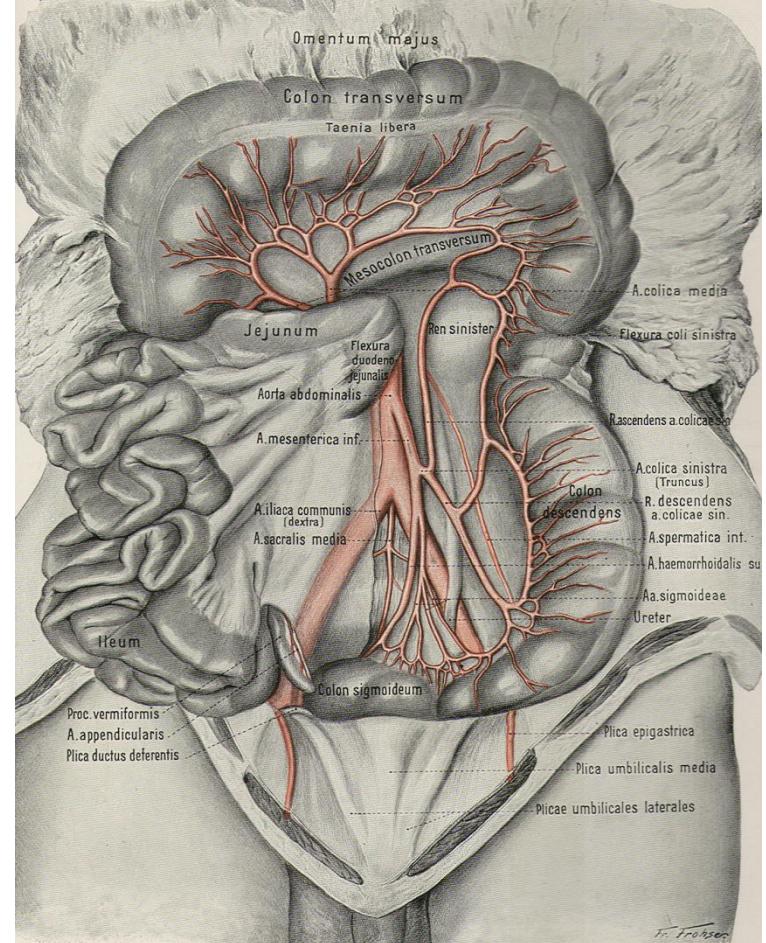

a.mesenterica
superior

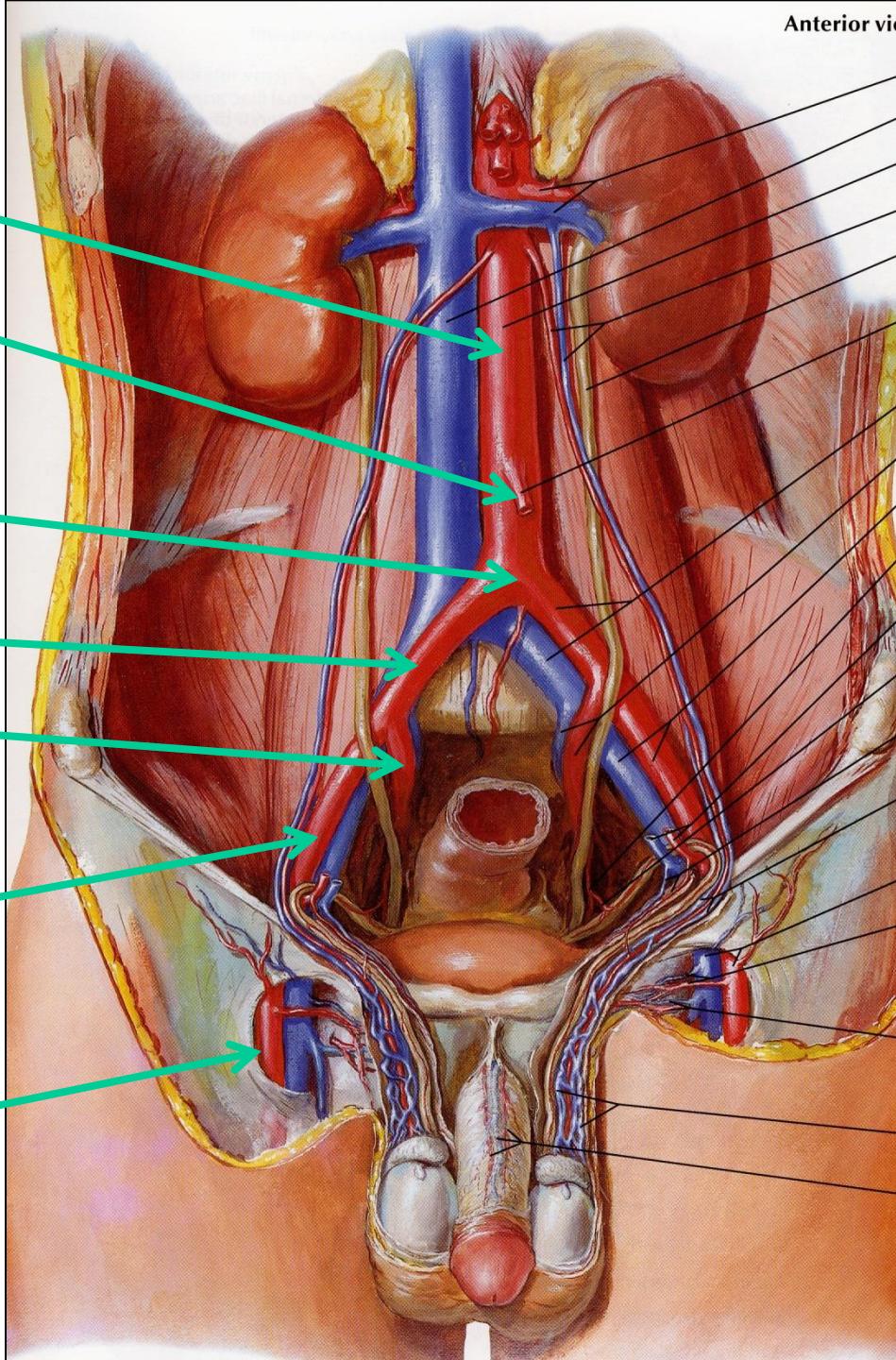
a. mesenterica superior
zásobuje : část duodena a pankreatu, jejunum a ileum, tlusté střevo až po flexura coli sin.

a . mesenterica inferior
zásobuje : colon descendens a sigmoideum, část rekta

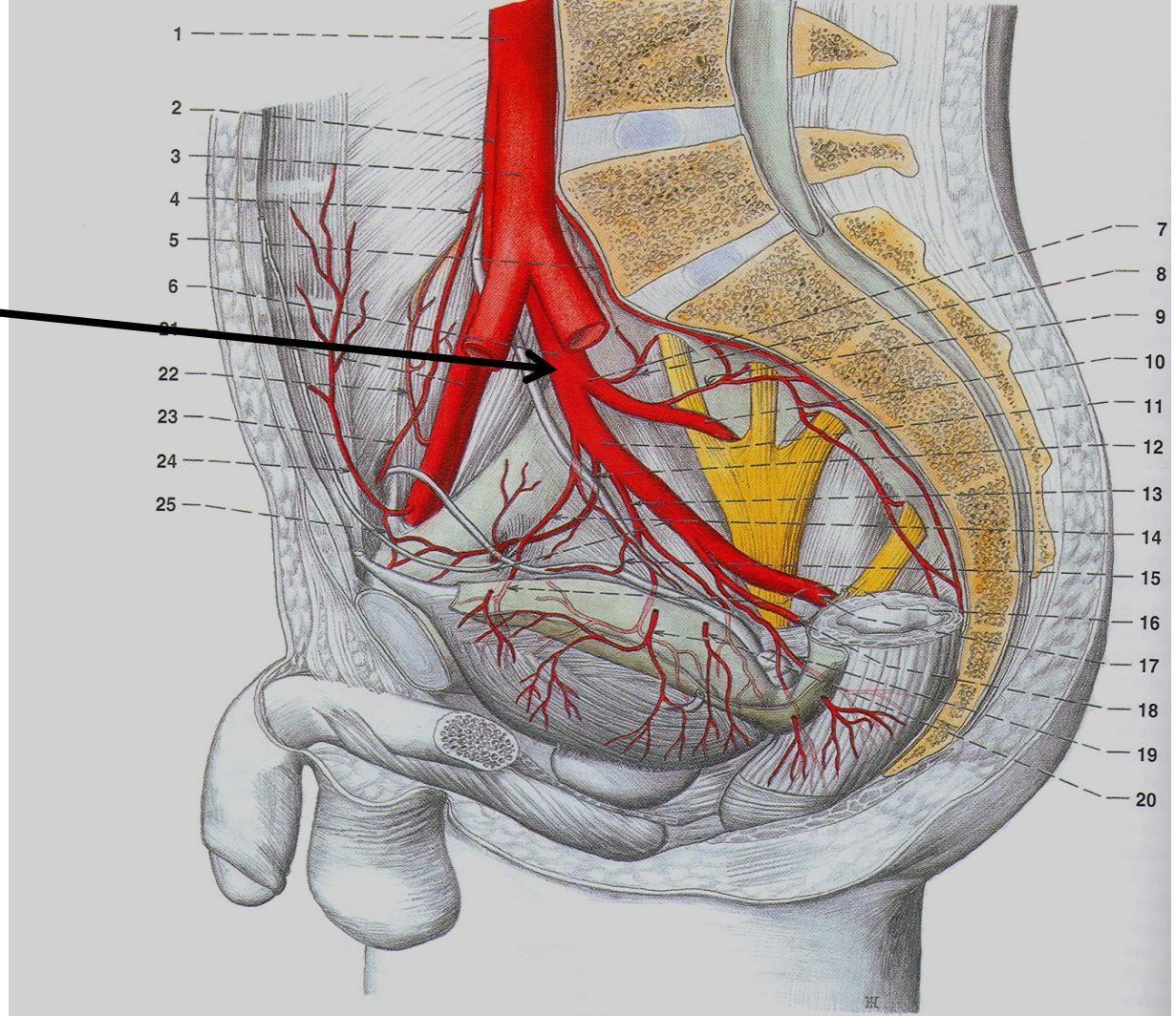
- aorta abdominalis
- a.mesenterica inferior
- bifurkace aorty
- a.ilica communis
- a.ilica interna
- a. iliaca externa
- a. femoralis

a.iliaca interna

větve parietální -
stěna malé pánve

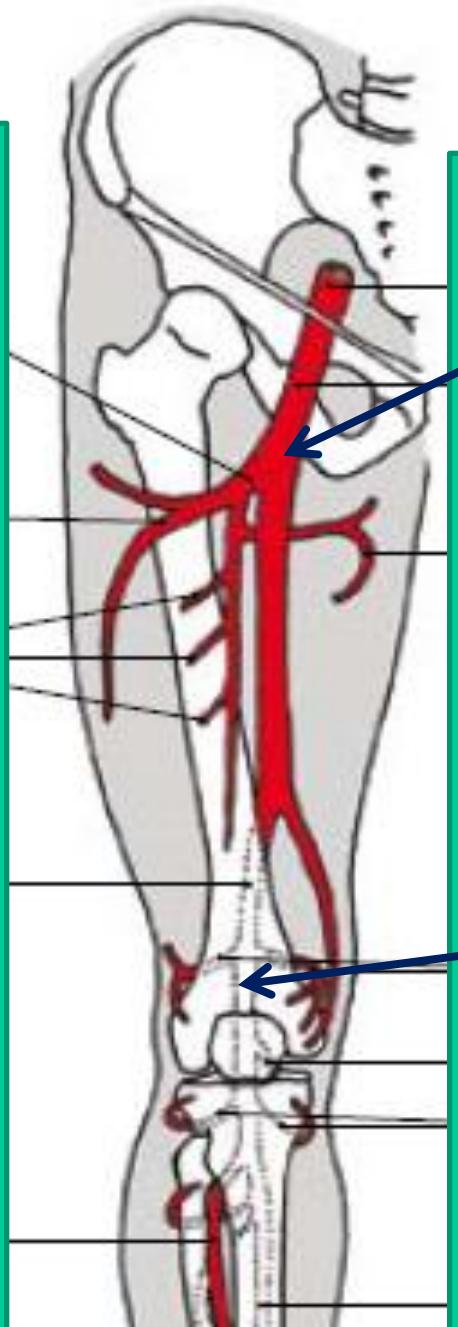
větve viscerální –
orgány
(moč. měchýř
děloha, rectum
genitál)

Obr. 87. ARTERIAE ILIACAE A JEJICH VĚTVE v mužské pánvi; pohled zleva do pravé poloviny pánve; cévy ženské pánve viz 2. díl, obr. 249 B, C

- 1 aorta abdominalis
- 2 a. iliaca communis dextra
- 3 a. iliaca communis sinistra
- 4 a. testicularis
- 5 a. sacralis mediana
- 6 a. iliaca interna dextra
- 7 zadní kmen a. iliaca interna
- 8 a. iliolumbalis
- 9 a. sacralis lateralis
- 10 a. glutea superior
- 11 přední kmen a. iliaca interna
- 12 a. obturatoria s r. pubicus (25)

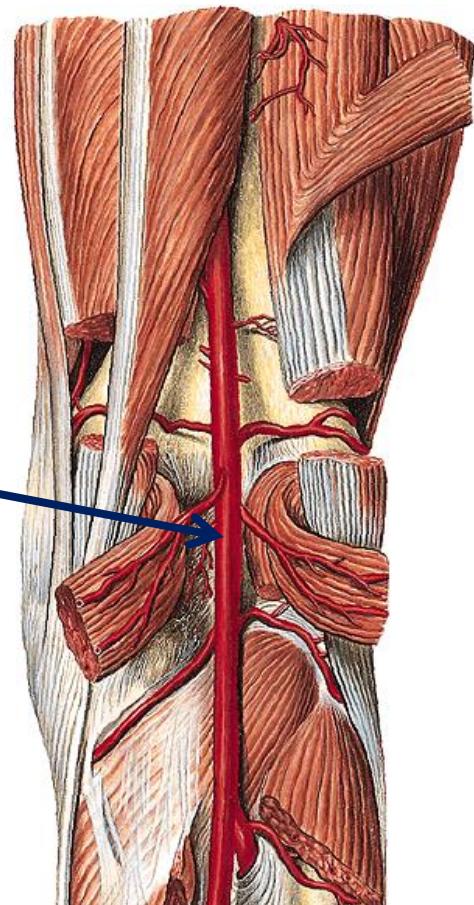
- 13 a. vesicalis inferior
- 14 a. umbilicalis, pars patens et pars occlusa (lig. umbilicale diale)
- 15 a. ductus deferentis
- 16 a. vesicalis superior
- 17 a. glutea inferior
- 18 a. pudenda interna
- 19 a. rectalis media
- 20 aa. vesicales inferiores
- 21 a. iliaca externa dextra
- 22 a. circumflexa ilium profunda
- 23 anulus inguinalis profundus s a. testicularis a s ductus deferens
- 24 a. epigastrica inferior
- 25 r. pubicus arteriae obturatoriae

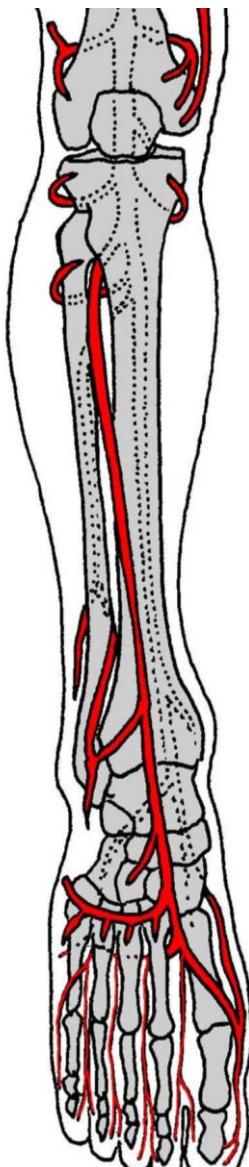
a.femoralis

Pohled ze zadu
zákolenní jáma

a.poplitea

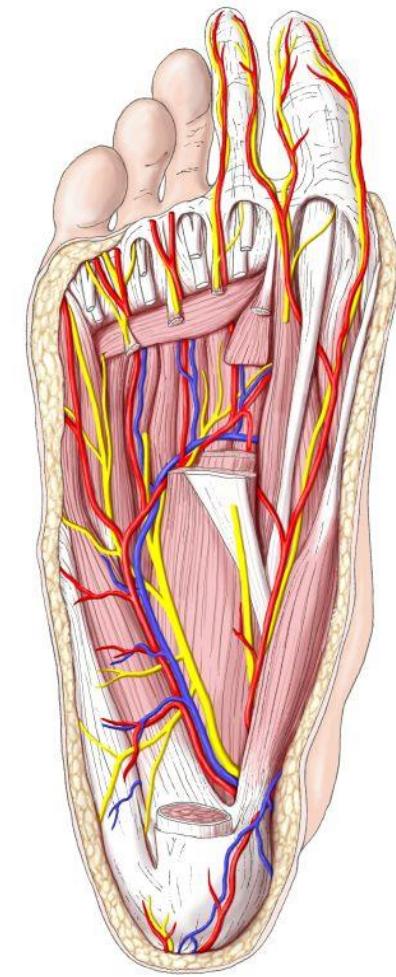
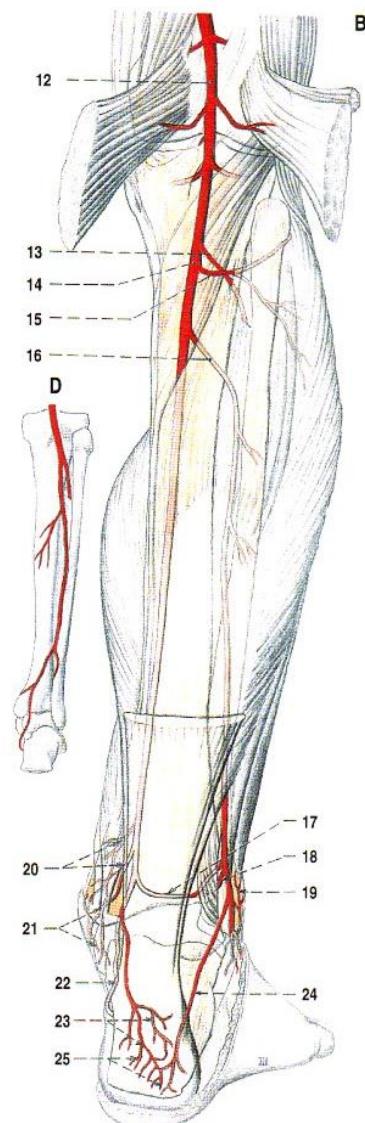

bérec zepředu
a.tibialis anterior

bérec zezadu
a.tibialis posterior

→ planta pedis
aa.plantares

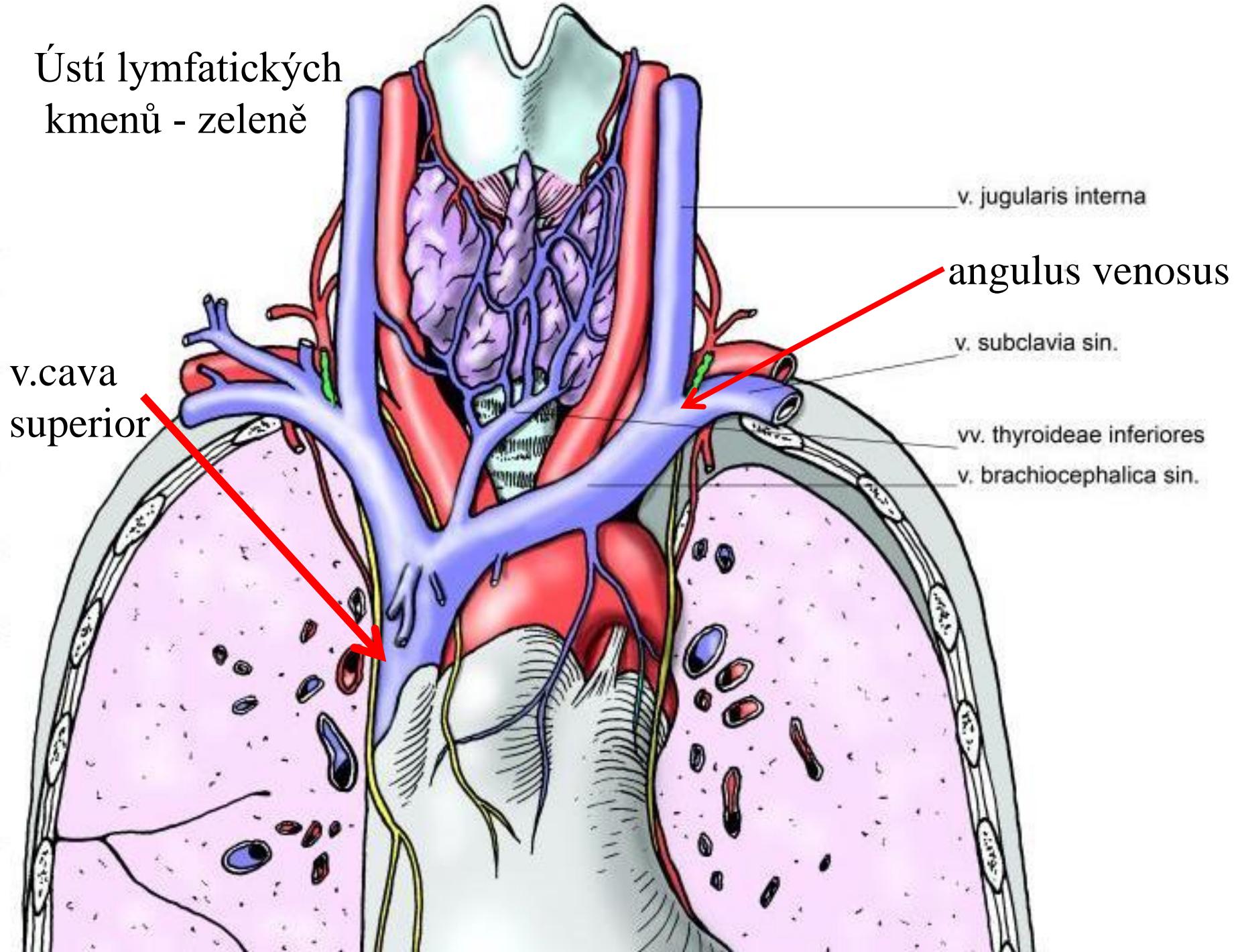
V é n y

V. cava superior

V. cava inferior

V. portae

Ústí lymfatických
kmenů - zeleně

V. CAVA SUPERIOR

v.subclavia dx.

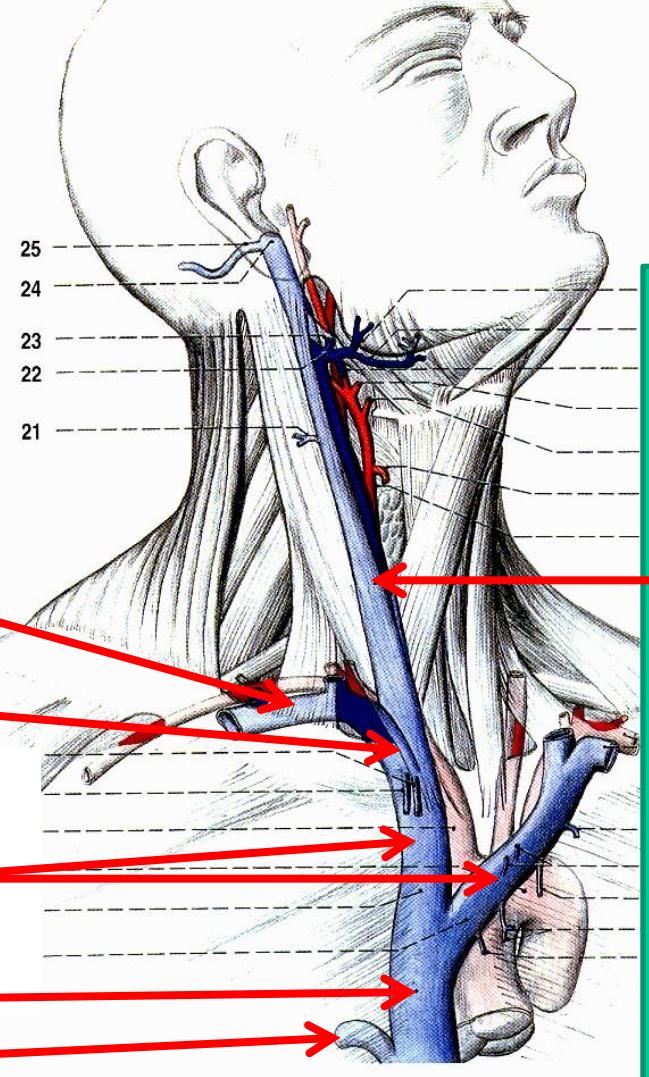
angulus venosus

v.brachiocephalica

dextra et sinistra

v.cava superior

v.azygos

v.jugularis
interna

V. JUGULARIS INTERNA

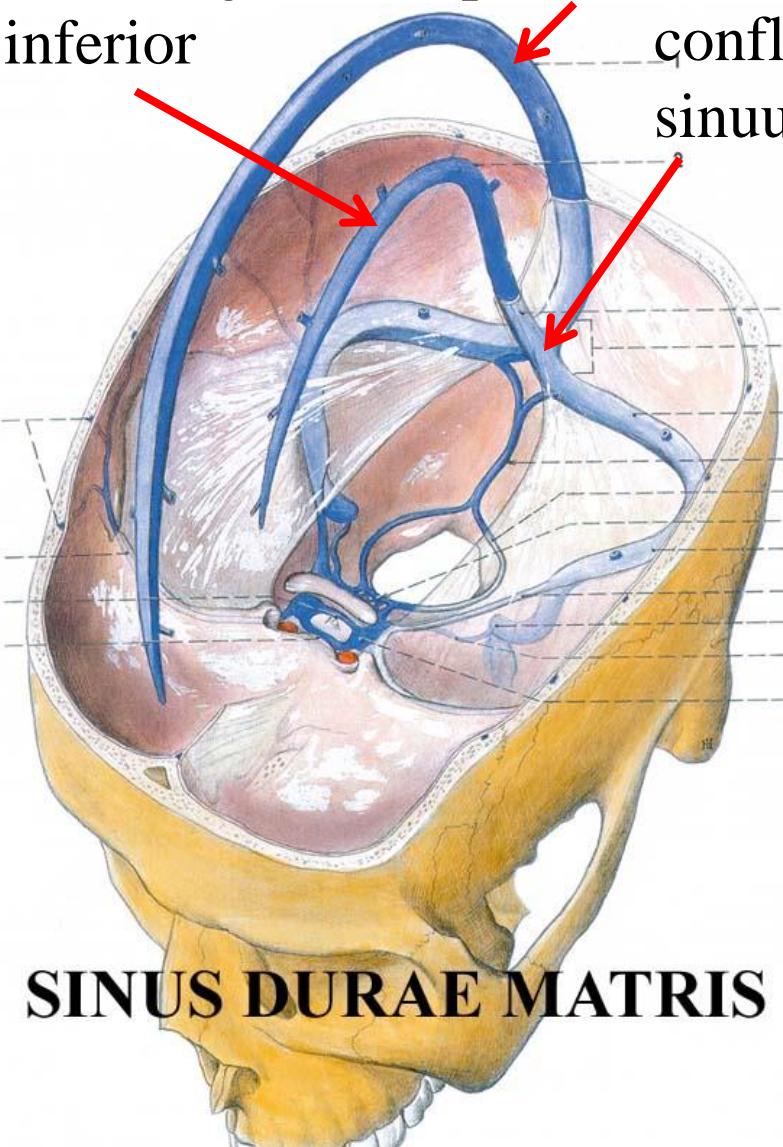
vnitřní přítoky – nitrolební sinusy

vnější přítoky

Sinus sagittalis superior et

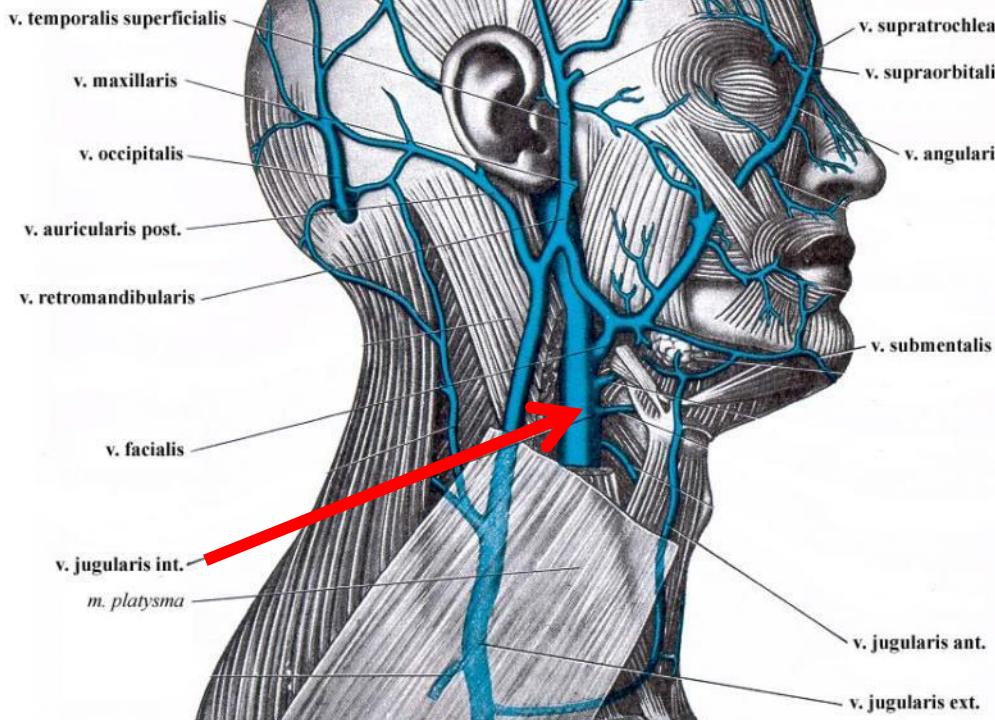
inferior

confluens
sinuum

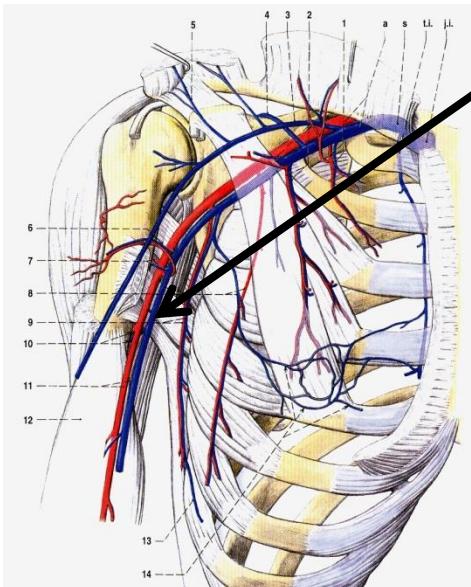

SINUS DURAEE MATRIS

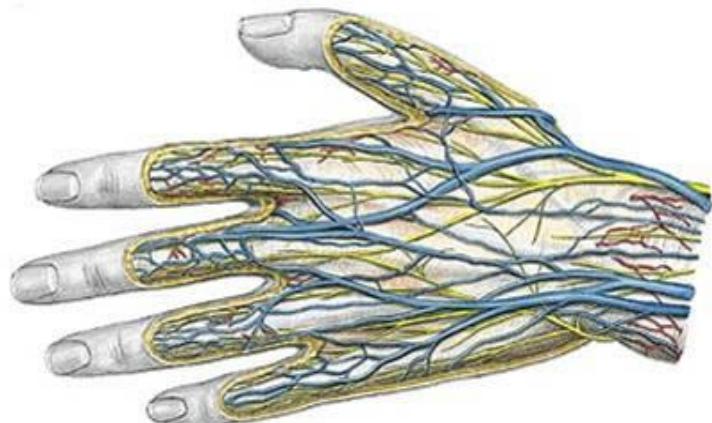
ŽÍLY HLAVY

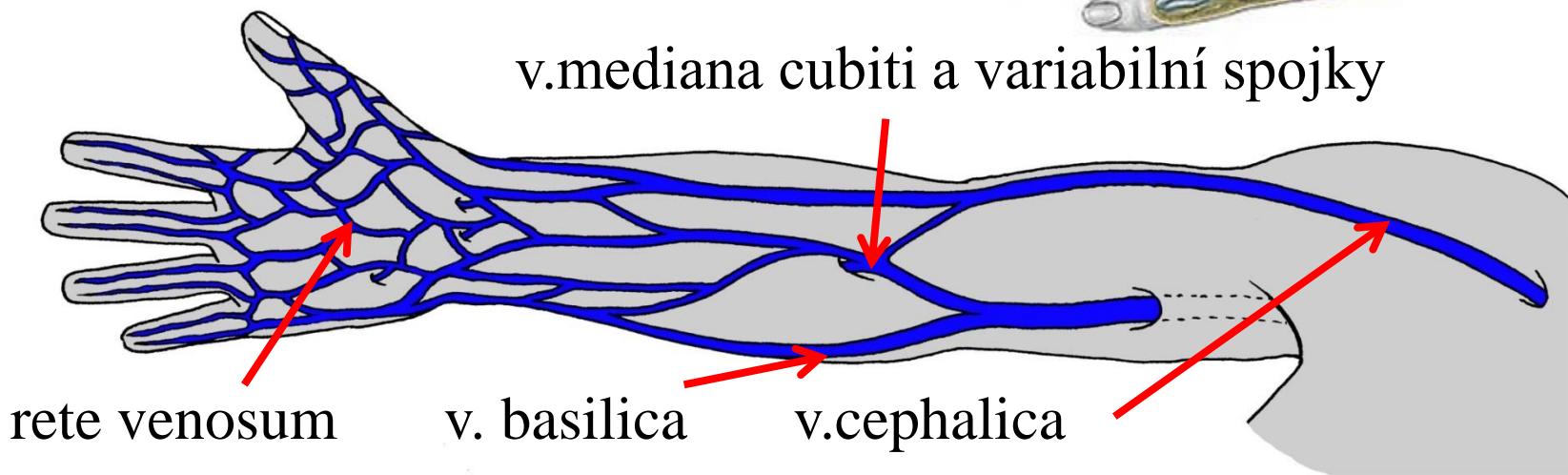
Hluboké žíly HK odpovídají arteriím

Povrchové žíly
jsou v podkoží

v.mediana cubiti a variabilní spojky

rete venosum

v. basilica

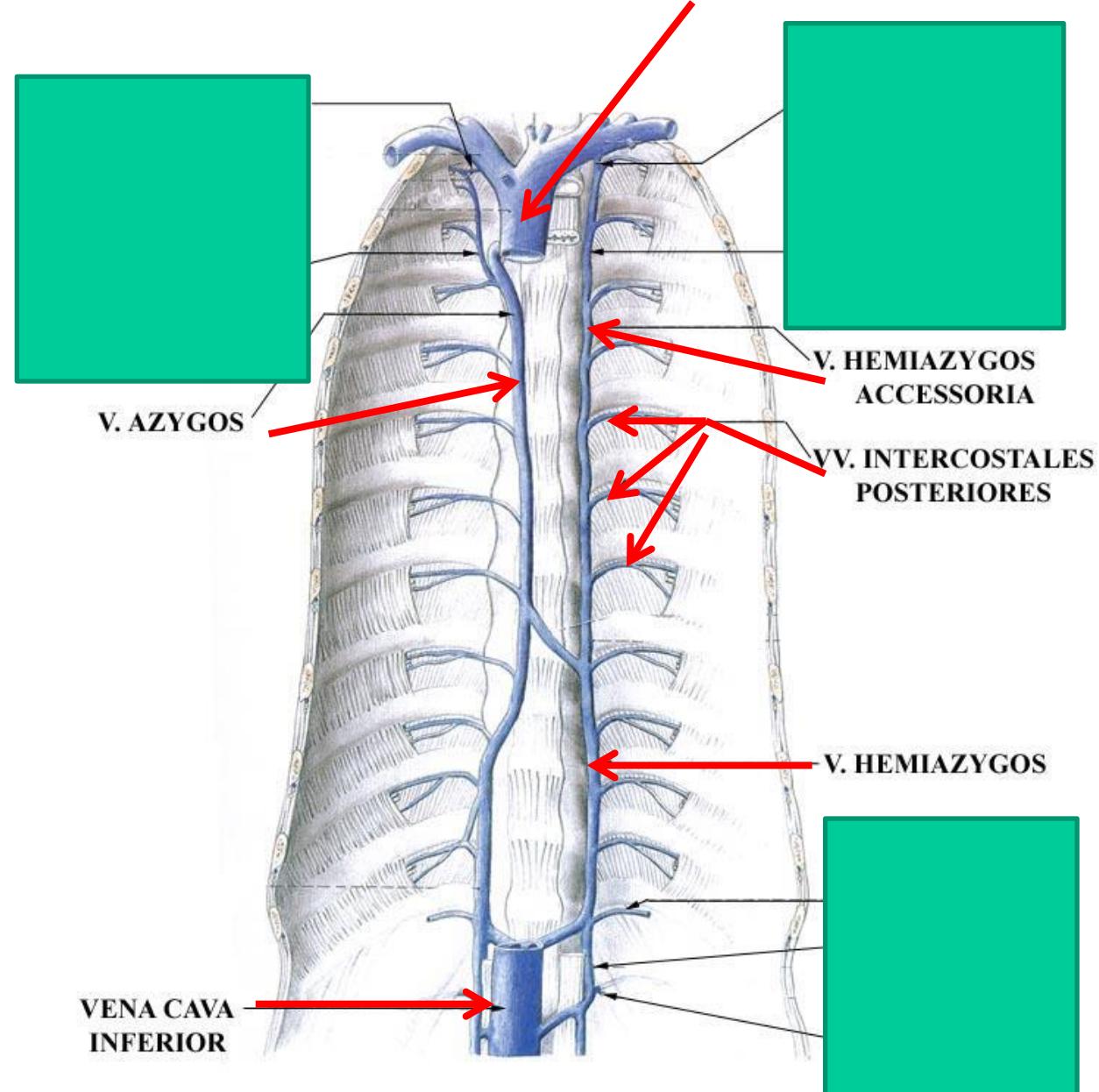
v.cephalica

Systém veny azygos

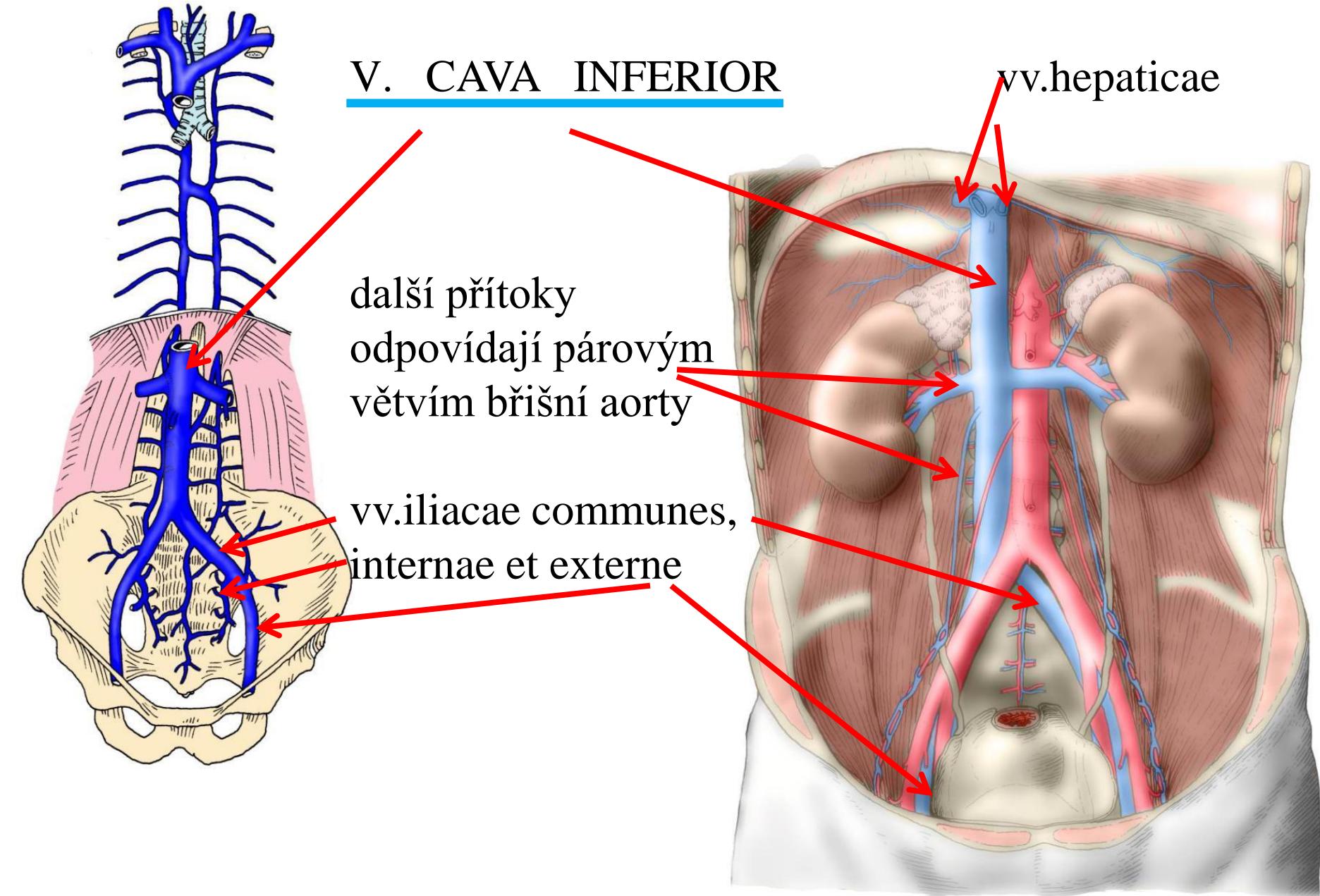

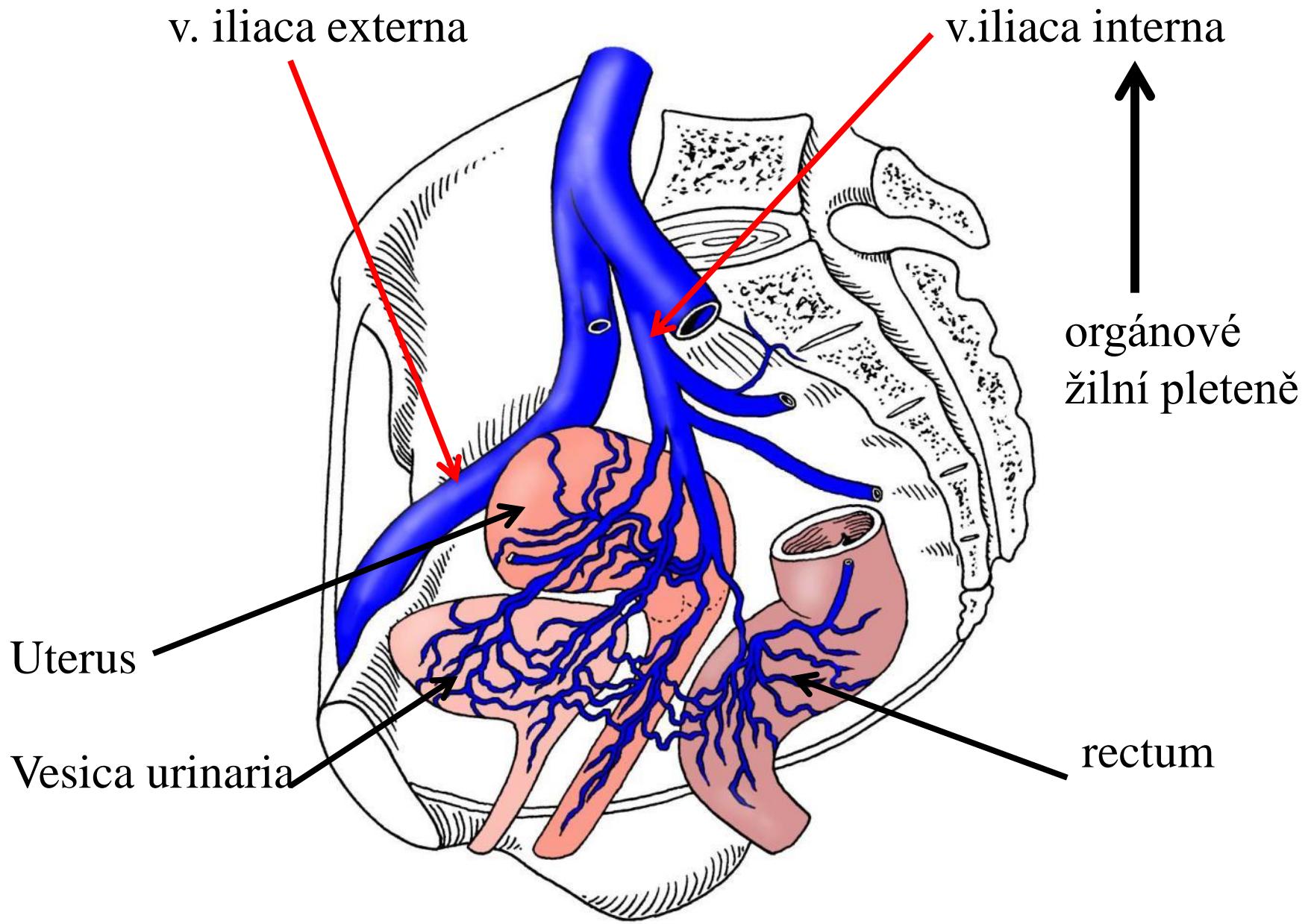
v. cava superior

Pohled do
zadního
mediastina

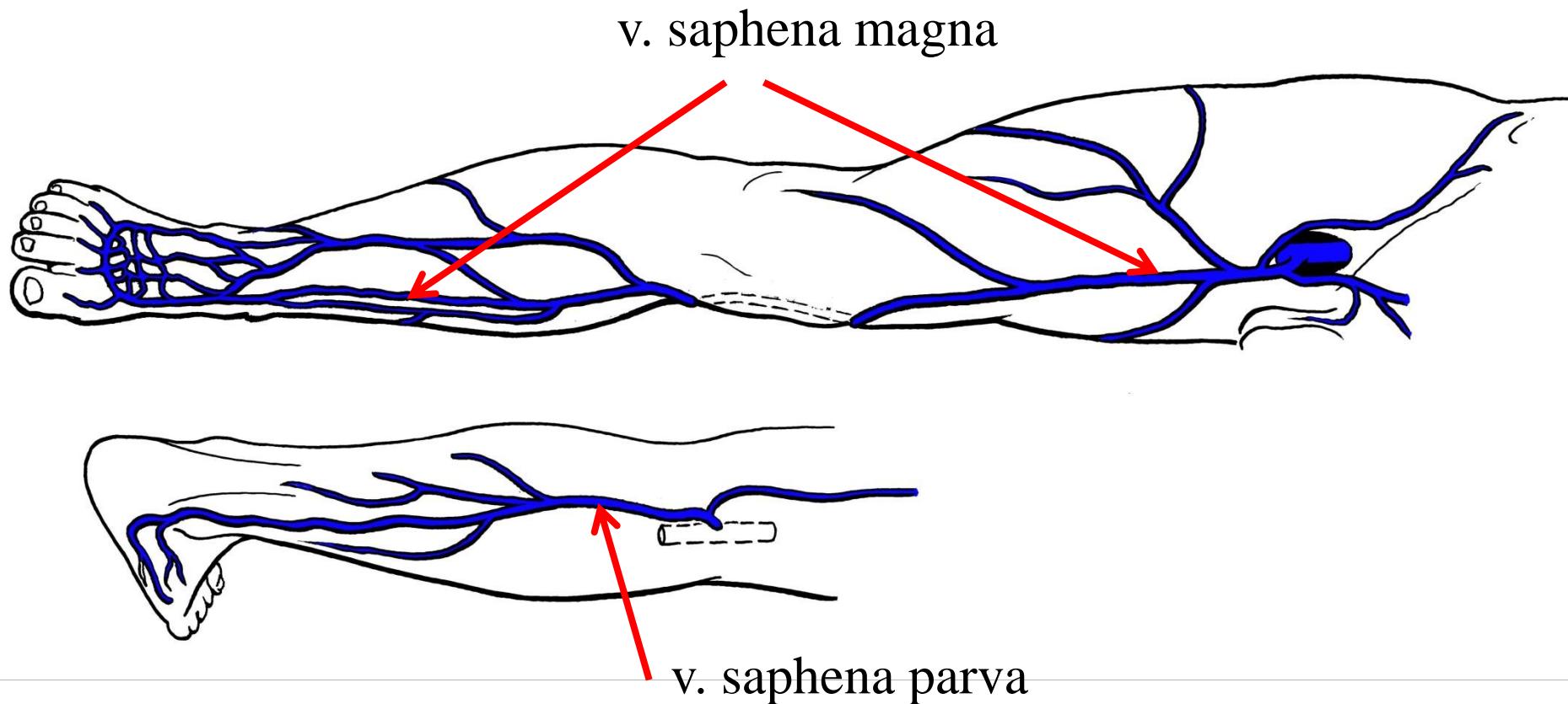
V. CAVA INFERIOR

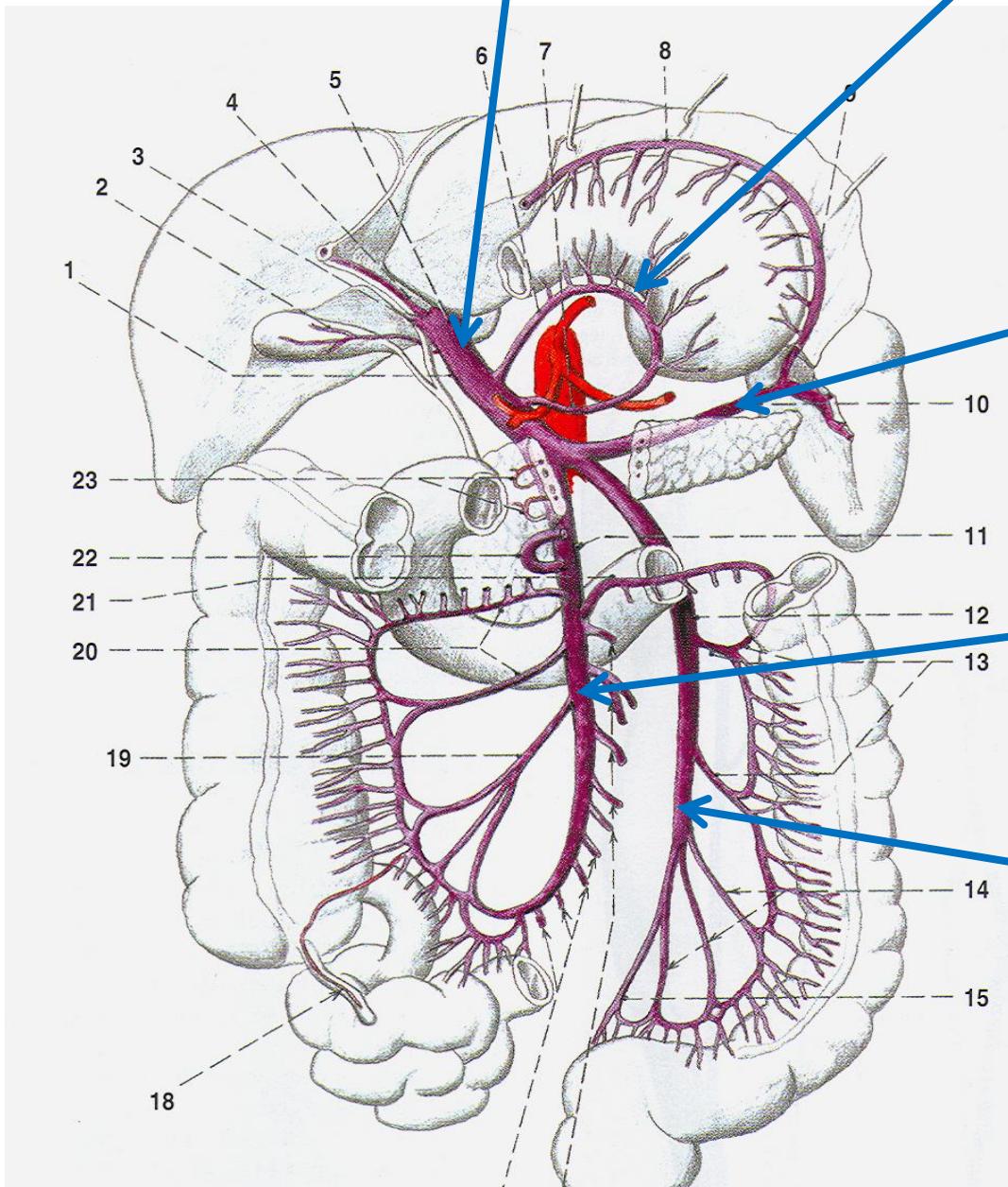

Hluboké žíly DK (často zdvojené) odpovídají arteriím

Povrchové žíly běží v podkoží - varixy

V. PORTAE

vv.gastricae

*v. lienalis
seu splenica*

*v. mesenterica
superior*

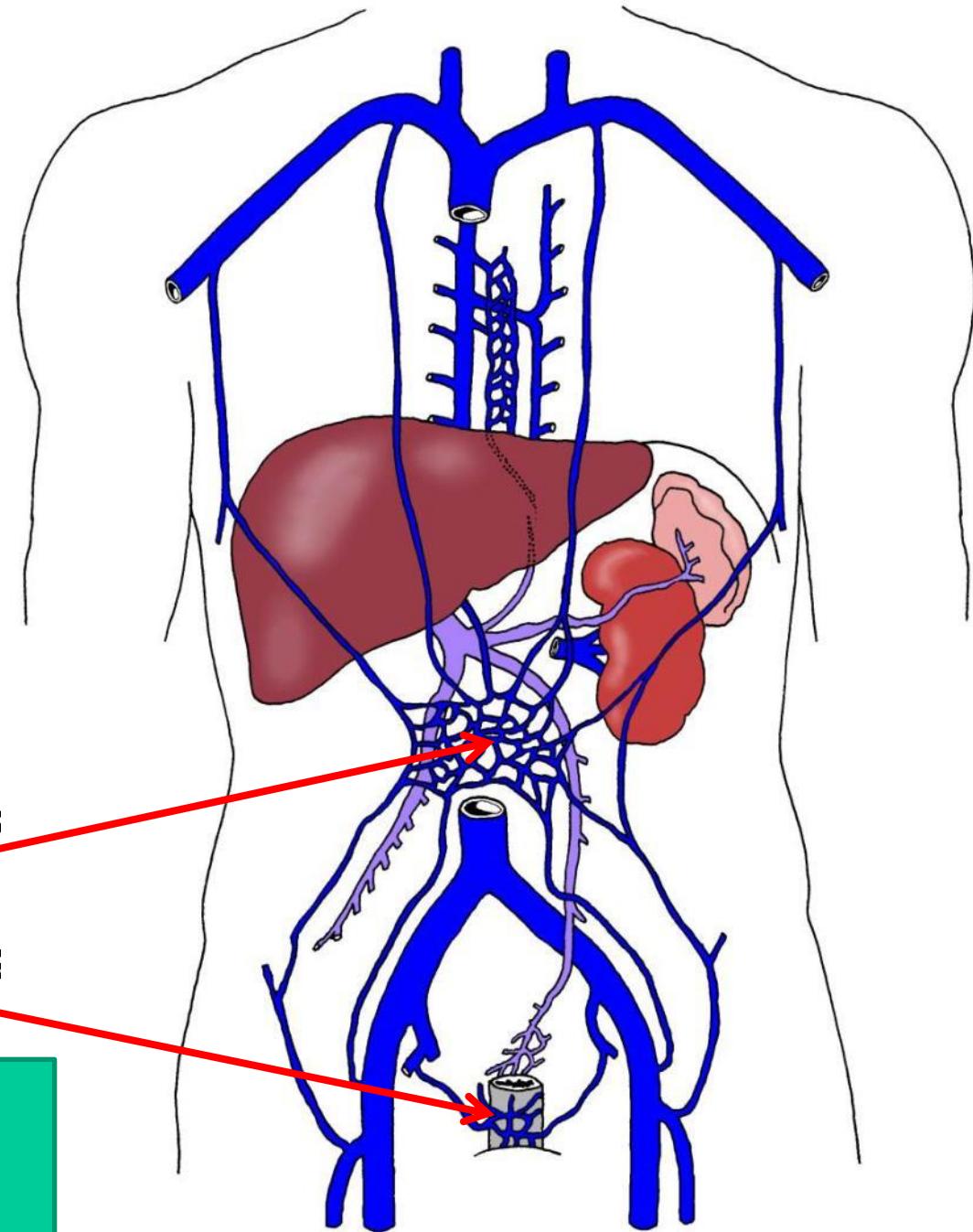
*v. mesenterica
inferior*

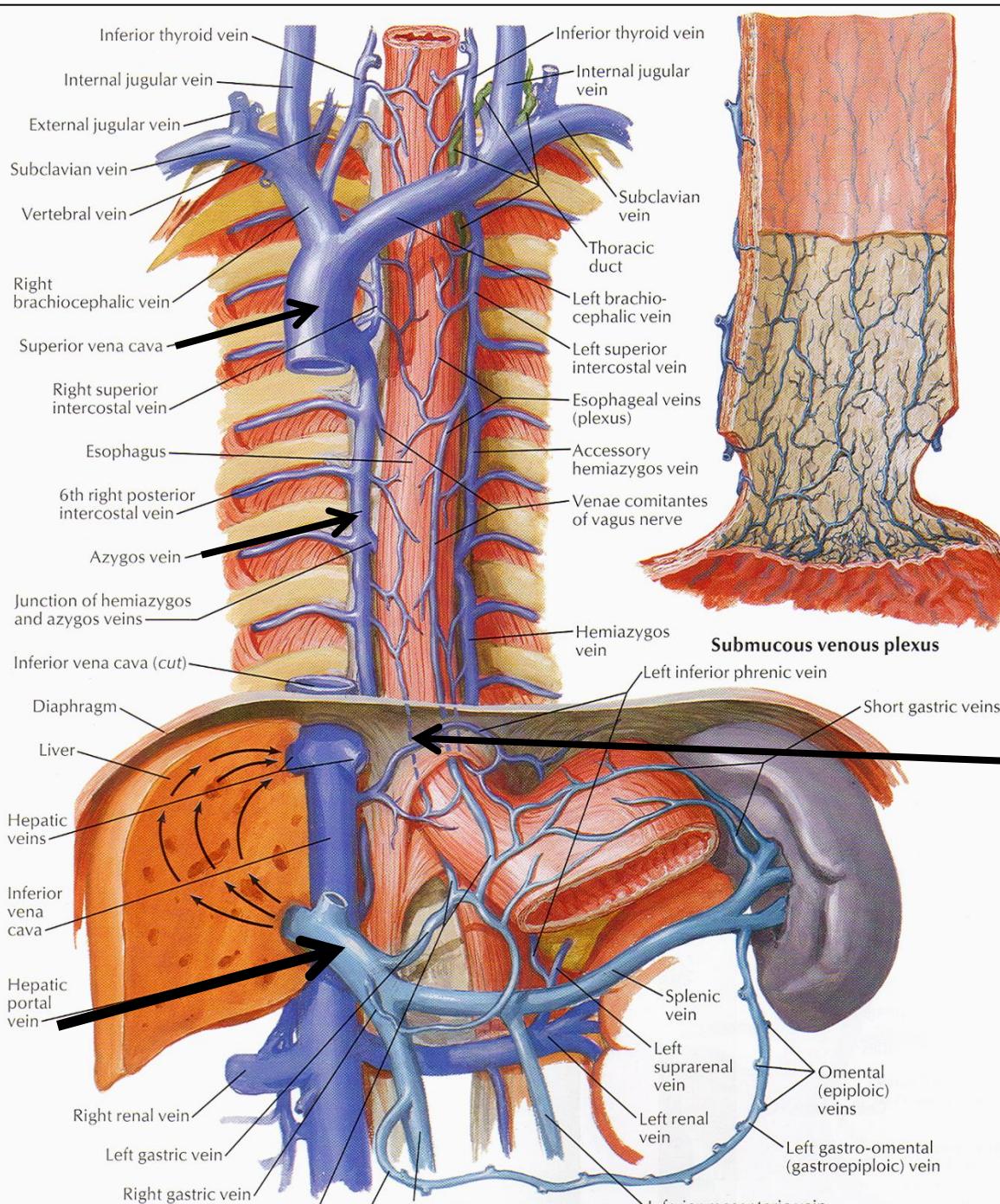
Portokavální anastomosy

Spojky mezi periferním
řečištěm v. portae a vv.
cavae

Zvětšují se při zhoršeném
průtoku játry či v. portae
(portální hypertenze)

- a) spojky v. gastricae a v.
esophageae
- b) v. paraumbilicales a
podkožní žíly kolem pupku
„caput Medusae“
- c) v. rectalis sup. a v. rectalis
media

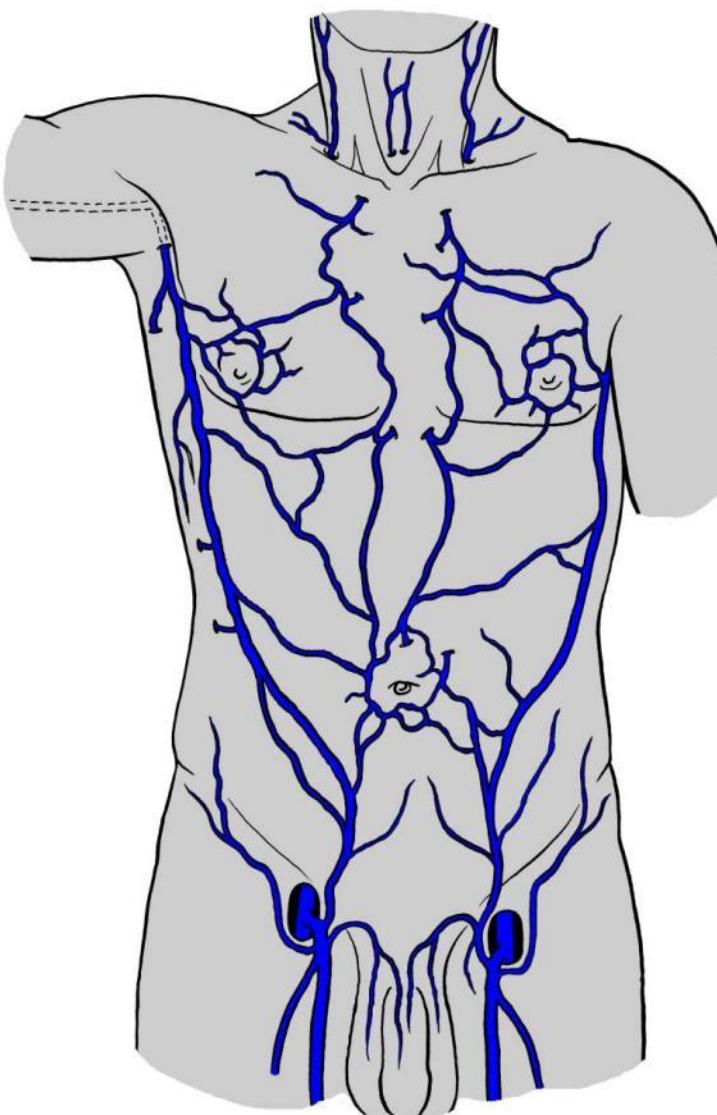
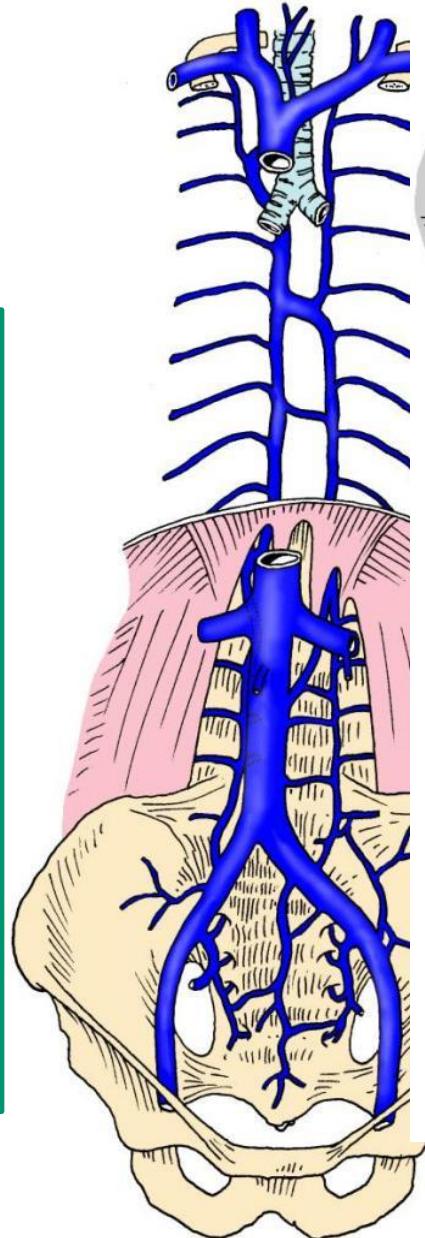
jícnové varixy

portokavální spojky
v oblasti jícnu

Kavokavální anastomosy

Žilní spojení mezi oblastí
v. cava superior a inferior

Podkožní žíly

Lymfa

Lymfatické cévy, lymfatické
uzliny, hlavní mízovody

Míza - lymfa

Vzniká z tkáňového moku - bezbarvá, čirá tekutina

Intersticiální mok je tvořen buňkami a filtrací z plasmy stěnou kapilár.

Do lymfy se vstřebávají bílkoviny, cholesterol a tuky ve formě mastných kyselin (chylus).

S tuky se vstřebávají i vitaminy rozpustné v tucích (A, D, E, K), steroidní hormony, železo, měď a vápník.

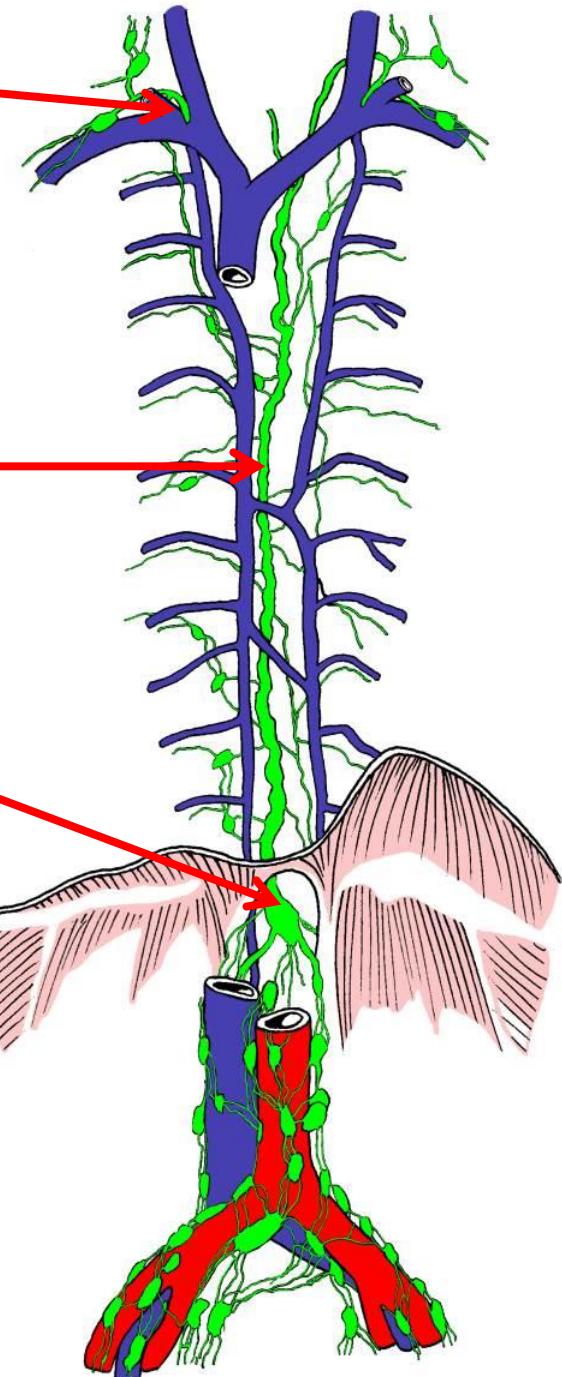
Do lymfatických kapilár prostupují interendotelovými štěrbinami buňky - lymfocyty, leukocyty a makrofágy

Mízními cévami se mohou šířit i nádorové buňky – metatazování.

Mízní cévy

- začínají slepě
  - tenkostenné cévy (stěna tenčí než u žil)
  - nesouvislá bazální lamina
  - endotel bez pórů
- větší množství chlopní
  - do průběhu cév vloženy mízní uzliny
  - u hlavních kmenů dobře vyvinuta tunica media, na rozdíl od tenké tunica externa

Truncus lymphaticus dexter

2 hlavní mízovody

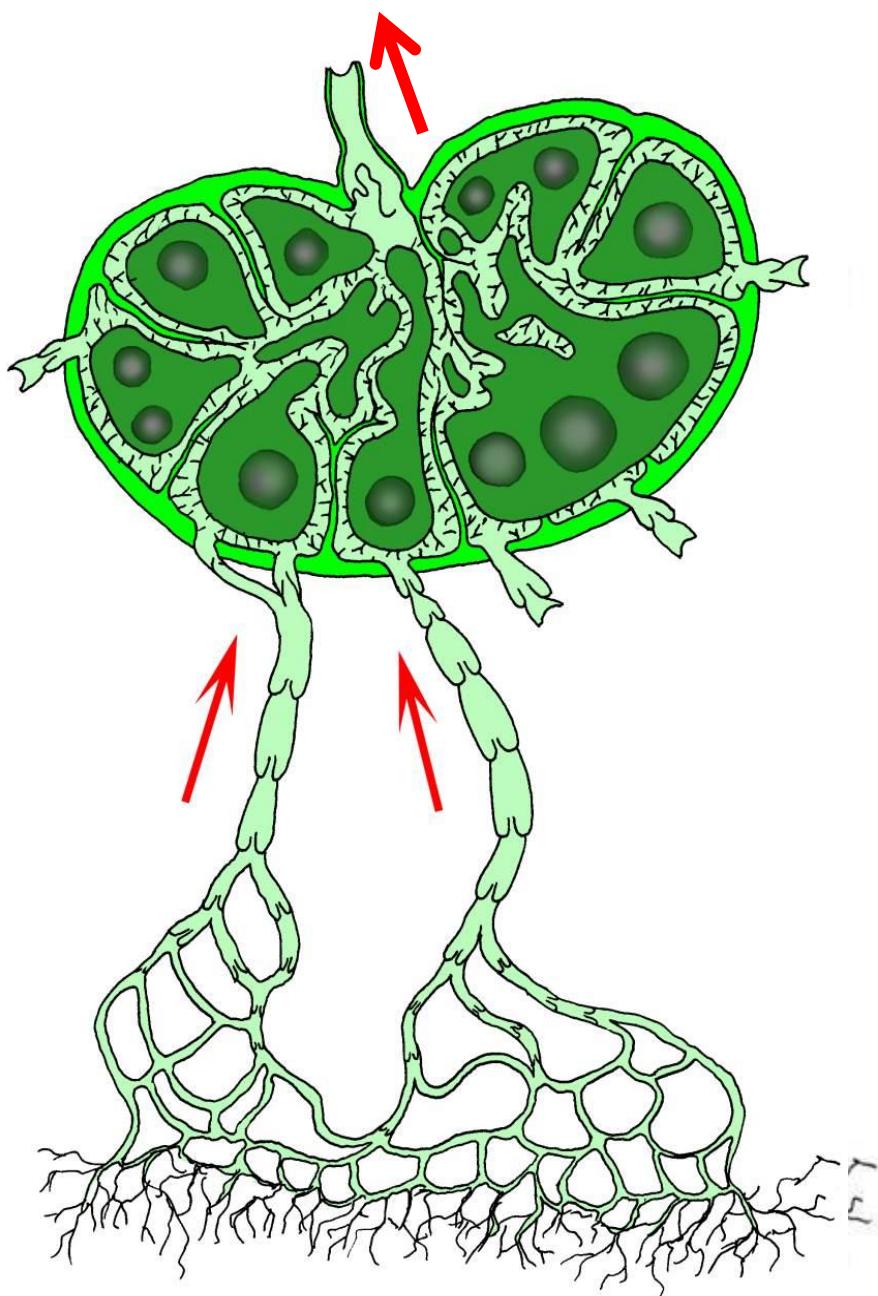
(nepravidelné dělení těla)

Hrudní mízovod - **ductus thoracicus** vzniká
pokračováním z cisterna chyli, která leží pod
bránicí.

Cisterna příjmá lymfatické kmeny z orgánů dutiny
břišní (**trunci intestinales**), z pánve a dolních
končetin (**trunci lumbales**). Vyústuje pak do
úhlu daného soutokem v. jugularis int. a v.
subclavia vlevo. V tomto místě ústí i kmeny
přivádějící mízu z LHK , a levé poloviny krku a
hlavy. Obdobně na pravé straně ústí **tr.**
lymphaticus dx., který sbírá lymfu jen z pravé
poloviny hrudníku, PHK a pravé poloviny hlavy
a krku.

Nodi lymfatici -funkce

- a) produkce lymfocytů,
- b) filtrace lymfy,
- c) díky tvorbě T a B lymfocytů uzliny zabezpečují obranou schopnost těla – humorální a buněčná imunita

hilum

vasa aff. et eff.

capsula, trabeculae

subkapsulární sinusy

cortex - folliculi

peritrabekulární a
parakortikální sinusy

paracortex,

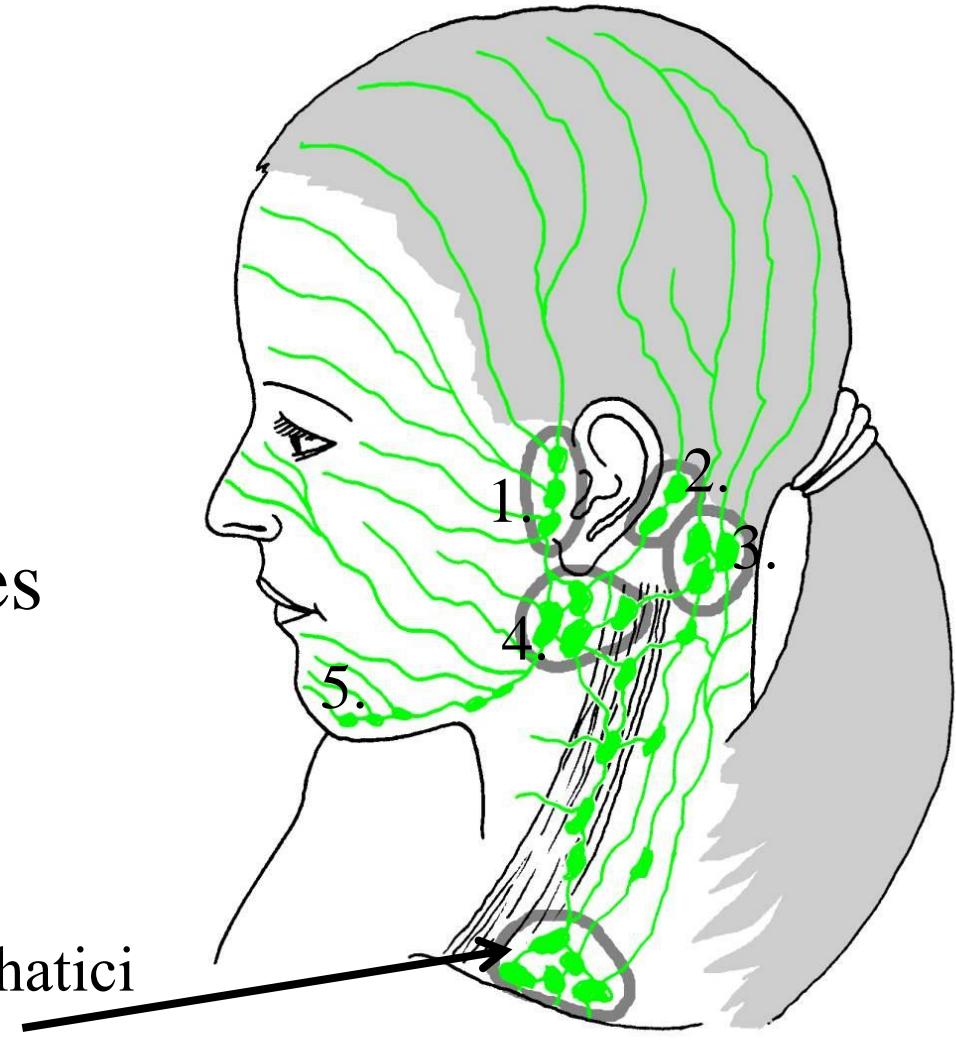
medulla

hustá lymfatická tkáň s
plasmatickými buňkami

tributární (spádová) oblast

N.l. = nodi lyphatici

- 1 - N.l. parotidei
- 2 - N.l. retroauriculares
- 3 - N.l. occipitales
- 4 - N.l. submandibulares
- 5 - N.l. submentales

Spádové uzliny jsou nodi lyphatici
Cervicales profundi

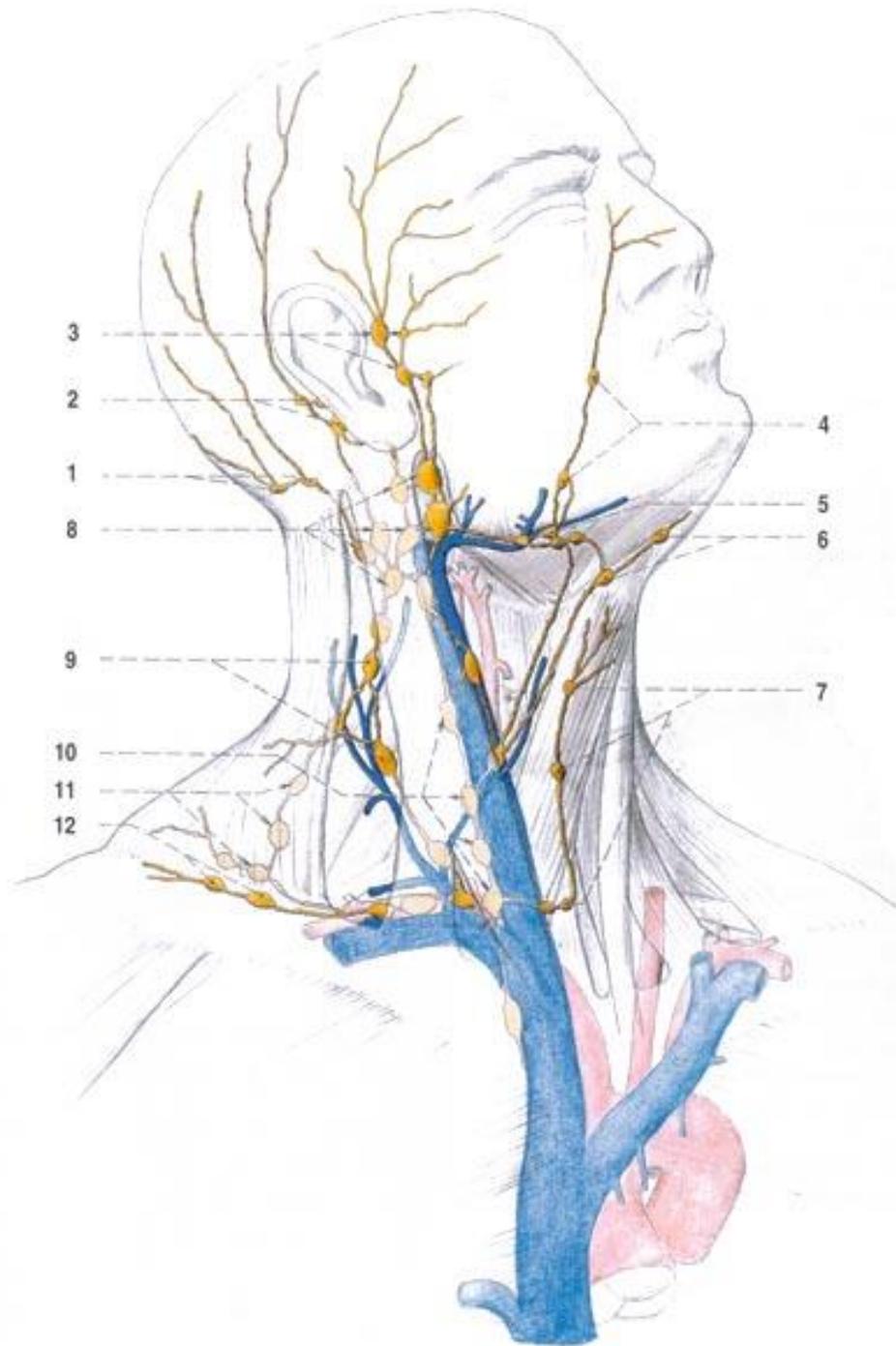
HLAVA a KRK

- **n. l. cervicales**
  - anteriores
  - laterales

**n. l. cervicales
profundi**

**n. l. cervicales
superficiales**

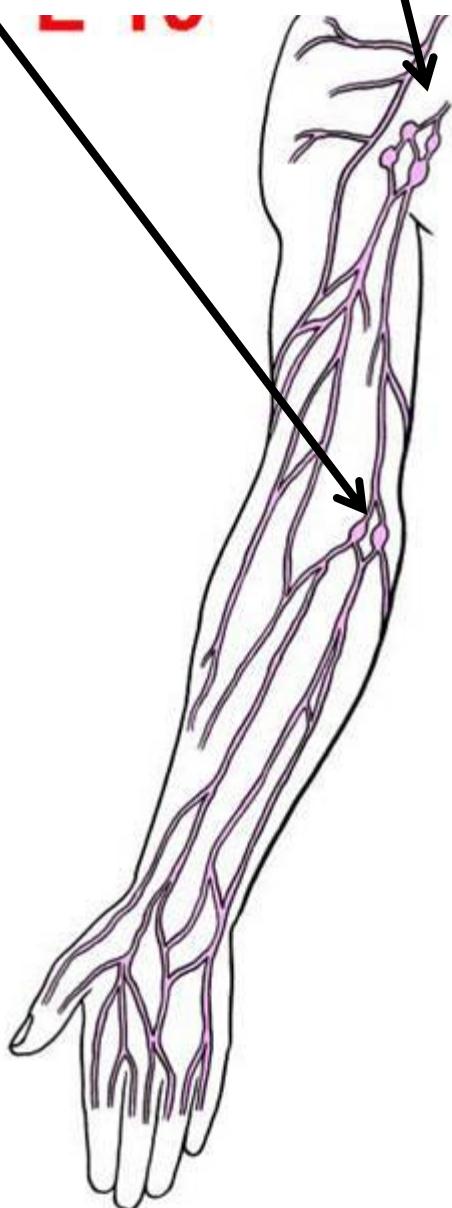
- podél v. jugularis int.
- podél n. accessorius
- supraklavikulární uzliny

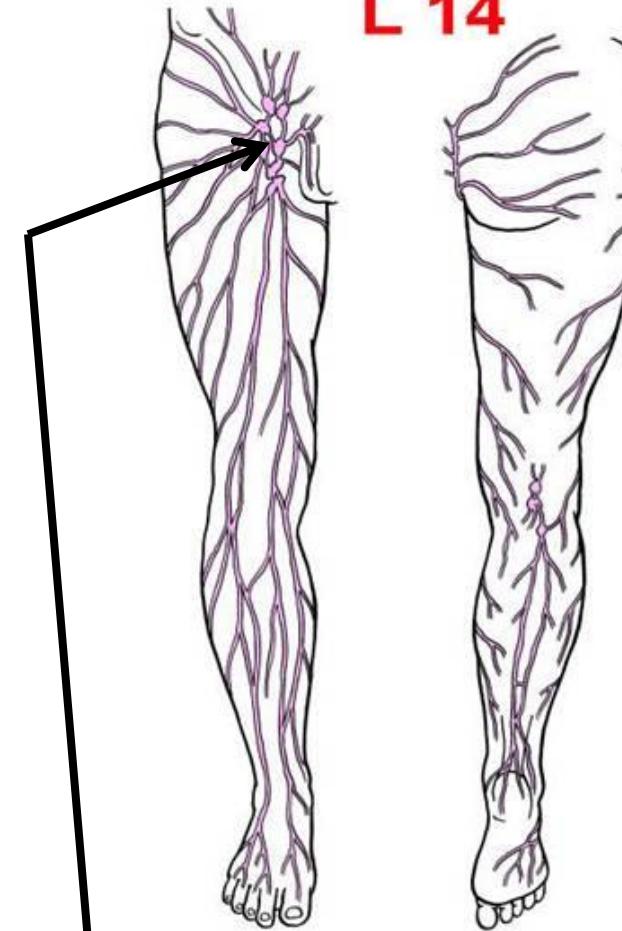
Nodi axillares

Nodi cubitales

L 13

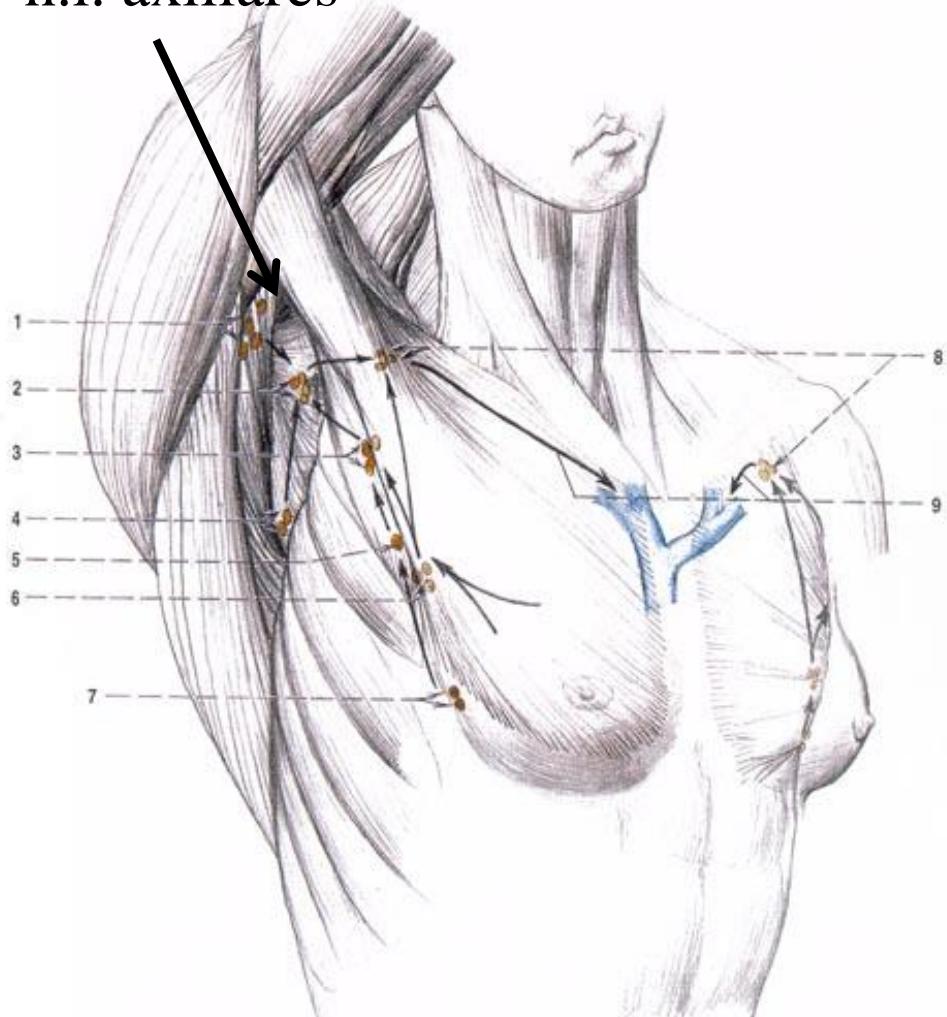
L 14

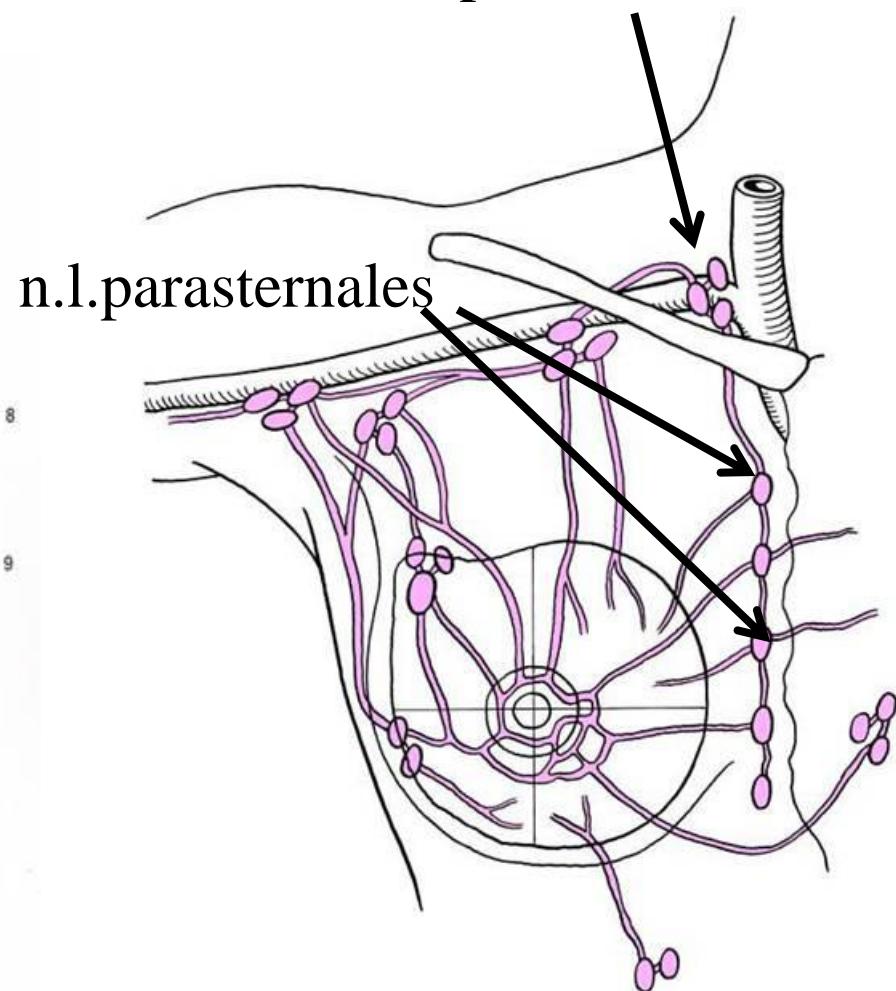
- **Nodi lymph inguinales spf. et profundi** končetiny + zevní genitál, dolní třetina vaginy, pars analis recti
- Končetinové kolektory

Odtok lymfy z mléčné žlázy

n.l. axillares

n.l.supraclaviculares

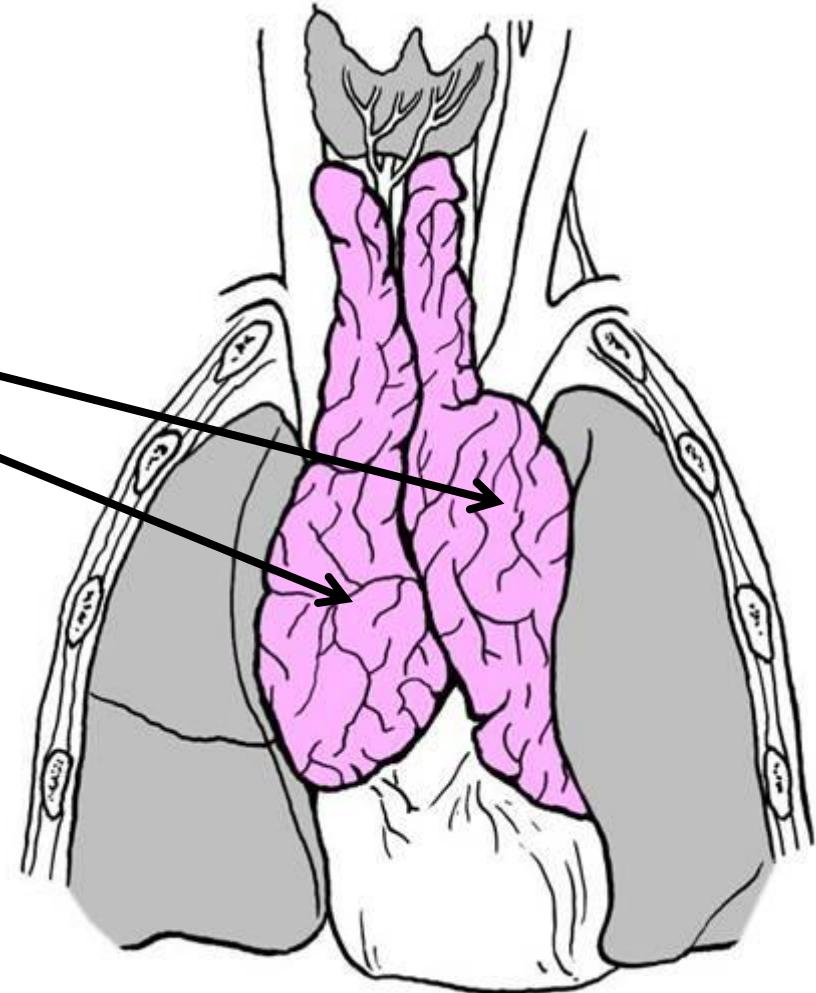

Lymfatické orgány

- Brzlík (*thymus*)
- Slezina (*lien*)
- Mízní uzliny (*nodi lymphatici*)
- Mandle (*tonsillae*)

Brzlík (thymus)

- lymfoepitelový orgán
- primární lymfatický orgán
- lobus dx. et sin.
- lobuli, cortex, medulla
- (lobuli thymici accessorii)
- obalen vazivem
- relativně největší při narození (12-14g)
- podléhá involuci a tukové přeměně
- pozůstatky jsou patrné i ve stáří

AREA THYMICA – horní a přední mediastinum

Produkce lymfocytů v lalůčcích thymu. Jeho epitelové buňky secernují řadu látek, ovlivňujících tvorbu a diferenciaci lymfocytů.

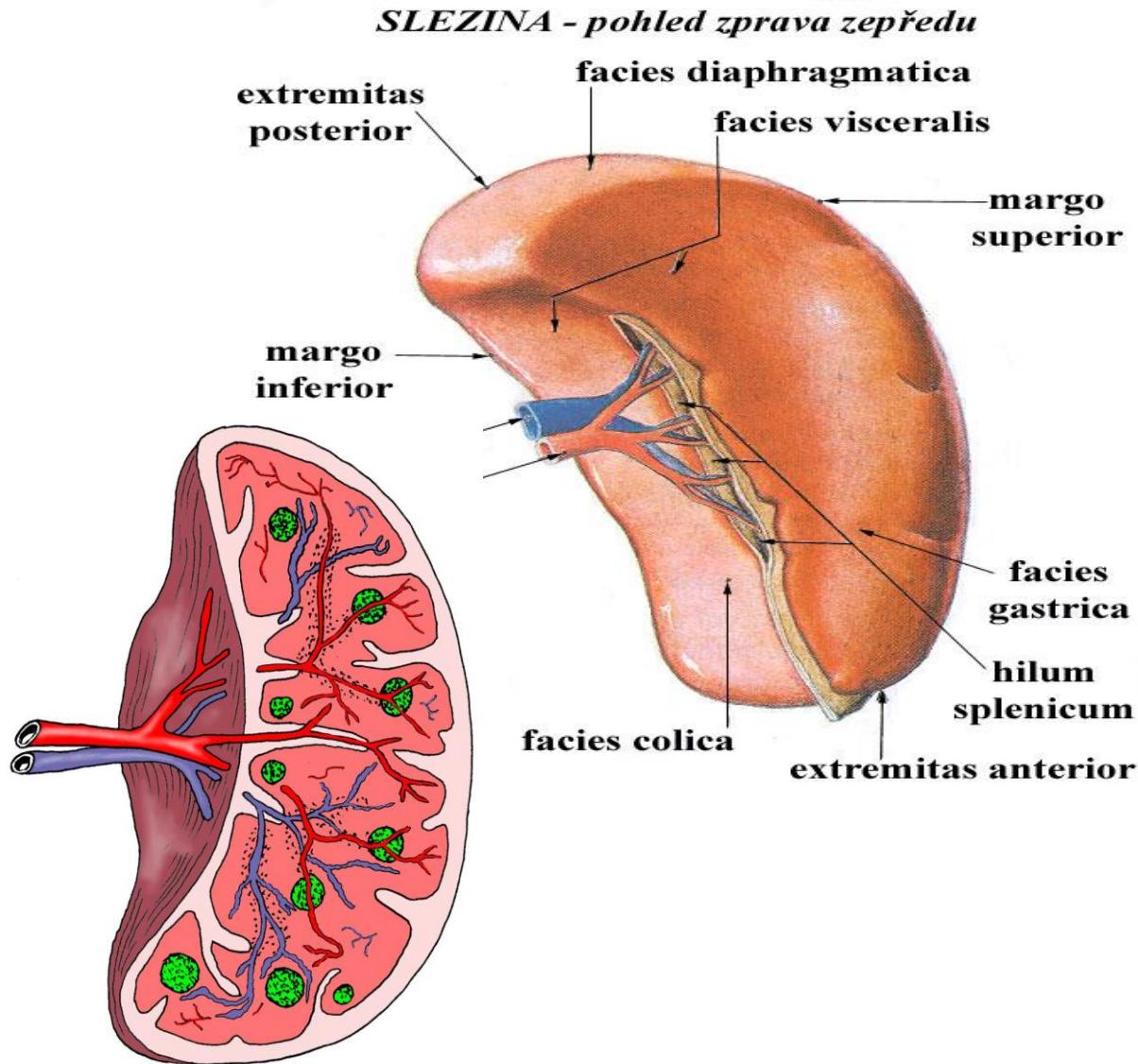
„Školka pro lymfocyty“ – klonální selekce T-lymfocytů, které rozpoznávají antigeny tělu vlastní

Lymfocyty jsou svou funkcí T lymfocyty a jsou odpovědný za buněčnou imunitu.

Část epitelových buněk v průběhu života odumírá a jejich zbytky jsou pod mikroskopem patrné jako Hassalova tělíska.

Myasthenia gravis – tvorba protilátek proti nervosvalovým ploténkám

- Leží v levé klenbě brániční
- V kontaktu s 9. až 11. žebrem
- Na povrchu capsula fibrosa
- Dvě hlavní plochy (facies)
  - diaphragmatica
  - visceralis (renalis, gastrica, colica, pancreaticia)
- Vnitřní stavba:
trámce bílé pulpy
(folliculi lymphatici)
a pulpa červená (krvinky a venozní sinusoidy)
- marginální zóna

Slezina – funkce

- tvorba lymfocytů v bílé pulpě
  - imunologický filtr krve – vychytávání antigenů
  - aktivace B lymfocytů - zdroj protilátek perzistují pak jako plasmatické buňky – výhoda při opakované infekci
  - krevní „hrabitov“ pro erytrocyty starší 120 dnů
  - zásobárna krve (nevýrazně - asi 50 ml)
  - prenatálně místo hematopoezy !!!
-